

สมุดปกขาวกองทัพเรือ
พ.ศ. 2566

ROYAL THAI NAVY
WHITE PAPER
2023

THE TRUSTED NAVY

Burma

Laos

เพลงดาบของชาติ

ทำนอง/เนื้อร้อง พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ดาบของชาติเล่มนี้

คือชีวิตเรา

ถึงจะคมอยู่ดี

ลับไว้

สำหรับสู้ไฟริ

ให้ชาติ เรานา

ให้มิตรให้เมียให้

ลูกแล้ว ชาติไทย

พลเรือเอก เข็มชาย ชมเชิงแพทย์
ผู้บัญชาการทหารเรือ

สมุดปกขาวกองทัพเรือ พ.ศ.2566 หรือ Royal Thai Navy White Paper 2023 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ ตลอดจนแนวทางการเตรียมความพร้อมของกองทัพเรือ ต่อภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของกองทัพเรือ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม อันได้แก่ ภาคประชาชน สมาชิกรัฐสภา หน่วยงานความมั่นคง หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา รวมถึงอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย อยู่ต่อเรือ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องทางทะเล เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้และเข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นในการเสริมสร้างขีดความสามารถกำลังรบทางเรือ อันจะนำไปสู่การใช้ขีดความสามารถของทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปกป้องเอกราชและอธิปไตยของชาติ ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามทางทะเลได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับ

สมุดปกขาวฉบับนี้ จะนำเสนอภารกิจหน้าที่ของกองทัพเรือ ทิศทางในการพัฒนากองทัพเรือที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายรัฐบาล โดยมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถและกำลังรบให้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป (Technology Oriented) เป็นกำลังรบที่มีความเป็นเอกประสงค์ (Multi – Purpose) ตอบสนองทั้งภารกิจหลักในการป้องกันประเทศทางทะเล และสนับสนุนภารกิจในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล รวมทั้งการช่วยเหลือประชาชน เป็นกองทัพเรือขนาดกะทัดรัดและทันสมัย (Compact and Modernized Navy) สามารถปฏิบัติการร่วมระหว่างเหล่าทัพและหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Joint and Interoperability) เพื่อให้การปฏิบัติการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการลดประเภทและแบบของยุทโธปกรณ์ (Focused Force) เพื่อให้เกิดความง่ายต่อการบริหารจัดการ และให้ความสำคัญกับการจัดหากำลังรบจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในประเทศเป็นลำดับแรก (Domestic Industry First) หากกระทำได้ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

สมุดปกขาวฉบับนี้ จะช่วยยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการกองทัพมุ่งสู่ความเป็นเลิศ สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาจากประชาชน และสร้างการรับรู้กับภาคประชาชน เกี่ยวกับยุทธศาสตร์กองทัพเรือ เพื่อการเป็นองค์กรที่มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Integrity and Transparency Organization) และเป็น “กองทัพเรือที่ประชาชนเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ – The Trusted Navy”

พลเรือเอก

(เข็มชาย ชมเชิงแพทย์)

ผู้บัญชาการทหารเรือ

สารบัญ

	หน้า
สมุดปกขาวกองทัพเรือ พ.ศ.2566	1
ภารกิจและหน้าที่ของกองทัพเรือ	1
ภูมิรัฐศาสตร์และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลความรับผิดชอบที่กองทัพเรือต้องดูแล	3
ความท้าทายด้านความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย	6
สรุปผลกระทบจากความท้าทายด้านความมั่นคงที่กองทัพเรือต้องเผชิญ	12
วิสัยทัศน์กองทัพเรือและแนวทางการปฏิบัติของกองทัพเรือในการบรรลุภารกิจและส่งมอบ	
คุณค่าให้สังคม	13
ขีดความสามารถที่ต้องการ	18
โครงการสำคัญที่กองทัพเรือจำเป็นต้องดำเนินการเป็นลำดับแรก	20
การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเรือภายในประเทศของกองทัพเรือ	21
บทสรุปสมุดปกขาวกองทัพเรือ พ.ศ.2566	23
อภิธานศัพท์	24

สมุดปกขาวกองทัพเรือ พ.ศ.2566

1. กองทัพเรือจัดทำสมุดปกขาวกองทัพเรือ พ.ศ.2566 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ ตลอดจนแนวทางการเตรียมความพร้อมของกองทัพเรือ ต่อภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติภารกิจของกองทัพเรือ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม อันได้แก่ ภาคประชาชน สมาชิกวุฒิสภา หน่วยงานความมั่นคง หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา รวมถึงอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย อยู่ต่อเรือ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องทางทะเล เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้และเข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นในการเสริมสร้างขีดความสามารถกำลังรบทางเรือ อันจะนำไปสู่การใช้ขีดความสามารถของทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดความพร้อมในการปกป้องเอกราชและอธิปไตยของชาติ ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามทางทะเลได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับ เพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการกองทัพมุ่งสู่ความเป็นเลิศ สร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาจากประชาชน และสร้างการรับรู้กับภาคประชาชน เกี่ยวกับยุทธศาสตร์กองทัพเรือ เพื่อการเป็นองค์กรที่มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Integrity and Transparency Organization) และเป็น “กองทัพเรือที่ประชาชนเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ – The Trusted Navy”

ภารกิจและหน้าที่ของกองทัพเรือ

2. กองทัพเรือปฏิบัติภารกิจและหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงการปฏิบัติตามนโยบายที่รัฐบาล กระทรวงกลาโหม และกองทัพไทยมอบหมาย ปัจจุบันมีกฎหมาย และนโยบายที่กำหนดภารกิจ และหน้าที่ของกองทัพเรือที่สำคัญ จำนวน 13 ฉบับ และกฎหมายที่ให้อำนาจทหารเรือเป็นเจ้าหน้าที่แทนหน่วยงานภาครัฐ ในการควบคุมและบังคับใช้กฎหมาย จำนวน 27 ฉบับ

3. ภารกิจและหน้าที่ของกองทัพเรือ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 52 กำหนดให้ “รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทย มีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศด้วย”

4. ภารกิจและหน้าที่ของกองทัพเรือ ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551 มาตรา 20 กำหนดให้กองทัพเรือมีหน้าที่เตรียมกำลังกองทัพเรือ การป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพเรือตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ตามมาตรา 8 ประกอบด้วย การพิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร การพิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ การพิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติ การพัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชน การปฏิบัติการทางทหาร นอกเหนือจากสงครามตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีผู้บัญชาการทหารเรือ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ และมีการจัดหน่วยและการกำหนดหน้าที่ให้กับหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพเรือตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ กองทัพเรือ กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม พ.ศ.2552

5. นอกจากนี้ กองทัพเรือยังมีภารกิจและหน้าที่ในการสนับสนุนการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ตามพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ.2562 ตามมาตรา 3 มาตรา 17 และมาตรา 27 ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ที่มีความจำเป็นต้องมีการบูรณาการในการปฏิบัติงาน โดยมีนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชาหน่วยงาน

ของรัฐเพื่อกำกับดูแล อำนาจการ และบูรณาการในการจัดการหรือแก้ไขปัญหาที่กระทบหรืออาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติทางทะเลหรือกิจกรรมทางทะเล ให้เป็นไปตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ.2566 – 2570

6. นอกจากภารกิจ และหน้าที่ในการเตรียมกำลังกองทัพเรือ การป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพเรือ และการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลแล้ว **กฎหมายยังให้อำนาจทหารเรือเป็นเจ้าหน้าที่แทนหน่วยงานภาครัฐในการควบคุมและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมทางทะเล รวมทั้งสิ้น 27 ฉบับ** อาทิ การขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย ยาเสพติด การเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การทำการประมงผิดกฎหมาย การกระทำอันเป็นโจรสลัด การเดินเรือในน่านน้ำไทยโดยผิดกฎหมาย การใช้แรงงานภาคทะเลที่ผิดกฎหมาย การศุลกากร สิ่งแวดล้อม ป่าไม้ และสัตว์ป่า

7. กองทัพเรือเป็นหน่วยปฏิบัติภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง (พ.ศ.2566 – 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 – 2570) โดยกองทัพเรือมีภารกิจและหน้าที่ในการเป็นหน่วยปฏิบัติสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ 1 “ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง” ในประเด็นต่าง ๆ ประกอบด้วย 1) การรักษาความสงบภายในประเทศ 2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง 3) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ 4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ และ 5) การพัฒนา กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

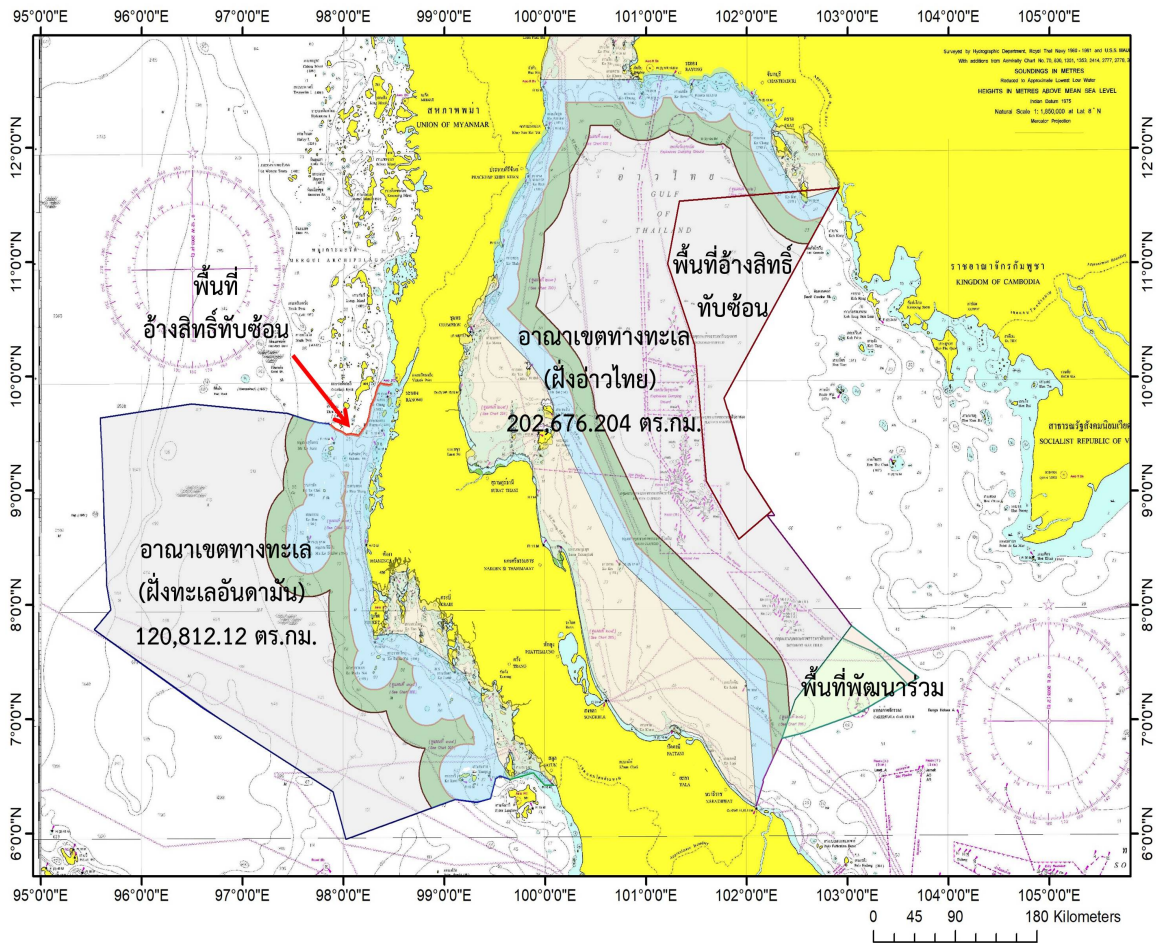
8. กองทัพเรือเป็นหน่วยปฏิบัติภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาคุณภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.2566 - 2570) และแผนปฏิบัติการด้านการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ (พ.ศ.2566 - 2570) ซึ่งเป็นแผนระดับที่ 3 รองรับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 – 2580 ระยะที่ 2 ในการส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ดีกินดี และมีความสุข การสร้างบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับ โดยประชาคมระหว่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพของประเทศด้านความมั่นคง โดยเฉพาะการดำเนินการให้มีความพร้อมของระบบส่งกำลังบำรุงฝั่งทะเลอันดามัน เพื่อให้กองทัพมีความพร้อมสูงขึ้นที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติ และทุกระดับความรุนแรง

9. สรุปรายภารกิจและหน้าที่ของกองทัพเรือ ตามกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- 9.1 การพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์
- 9.2 การเตรียมกำลังกองทัพเรือและป้องกันราชอาณาจักร
- 9.3 การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
- 9.4 การสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ
- 9.5 การสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน

ภูมิรัฐศาสตร์และผลประโยชน์ของชาติทางทะเลความรับผิดชอบที่กองทัพเรือต้องดูแล

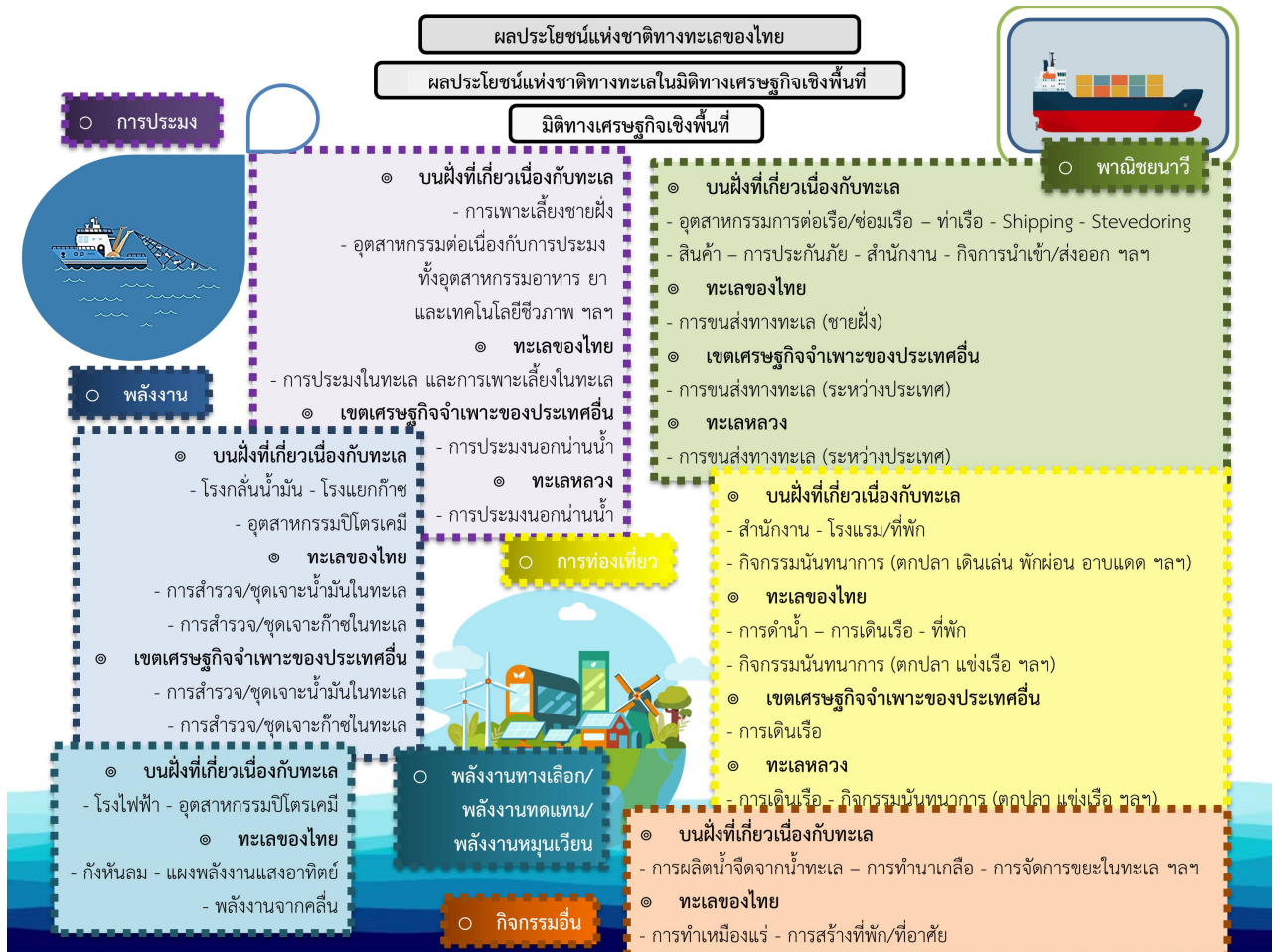

10. ในเชิงภูมิรัฐศาสตร์ทางทะเล ประเทศไทยตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นทะเลปิดหรือกึ่งปิด (Enclosed or Semi-Enclosed Sea) ทางฝั่งอ่าวไทย วัดจากชายฝั่งตะวันตกของอ่าวไทย ที่โกตาบารู ถึงปลายแหลมญวน หรือแหลมกาเมา มีความกว้างประมาณ 381 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตทางทะเลติดกับอาณาเขตประเทศเพื่อนบ้าน 3 ประเทศ คือ กัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย ส่วนด้านทะเลอันดามัน วัดจากชายฝั่งด้านทะเลอันดามัน ถึงหมู่เกาะนิโคบาร์ ของอินเดีย มีความกว้างประมาณ 611 กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตทางทะเลติดกับอาณาเขตทางทะเลประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ คือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย อินเดีย และเมียนมา และมีอาณาเขตทางทะเลส่วนหนึ่งที่อยู่ในช่องแคบมะละกาด้านที่ติดกับมหาสมุทรอินเดีย รวมเป็นพื้นที่ประมาณ 323,488 ตารางกิโลเมตร ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยมีเส้นทางออกสู่ 2 มหาสมุทร คือมหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรอินเดีย และมีสถานะเป็นหนึ่งในรัฐเจ้าของช่องแคบมะละกา หรือรัฐชายฝั่งช่องแคบมะละกา

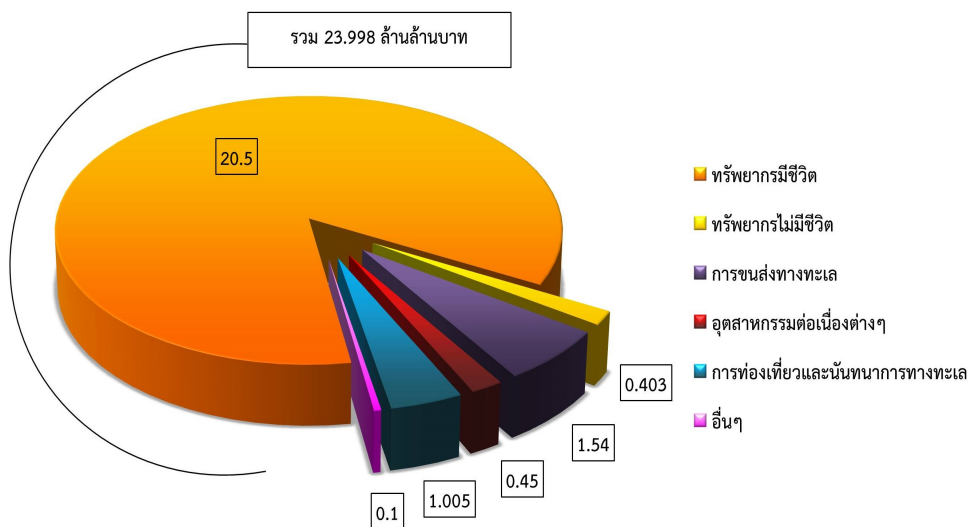
11. ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของประเทศไทย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่ไม่สามารถวัดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ โดยเฉพาะอำนาจอธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของประเทศไทย และ 2) ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของประเทศไทย ที่สามารถวัดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจได้

12. จากการประเมินผลประโยชน์ทางทะเลของไทย ด้านเศรษฐกิจภาคทะเล เมื่อปี พ.ศ.2562 พบว่ามีมูลค่าสูงกว่า 24 ล้านล้านบาท ซึ่งมาจากผลประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมทางทะเลในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การขนส่งทางทะเล แหล่งปิโตรเลียมใต้ทะเล สัตว์และพืชในทะเล อุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้ทรัพยากรทางทะเลเป็นวัตถุดิบที่สำคัญ ทำเรือพาณิชย์ และระบบเชื่อมโยงที่เกี่ยวข้องกับกิจการทางทะเล รวมทั้งกิจการภาคบริการและการท่องเที่ยว โดยที่ผ่านมามูลค่าเพิ่มของเศรษฐกิจภาคทะเล คิดเป็นประมาณร้อยละ 30 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ ซึ่งนับว่ามีมูลค่าที่มหาศาลและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

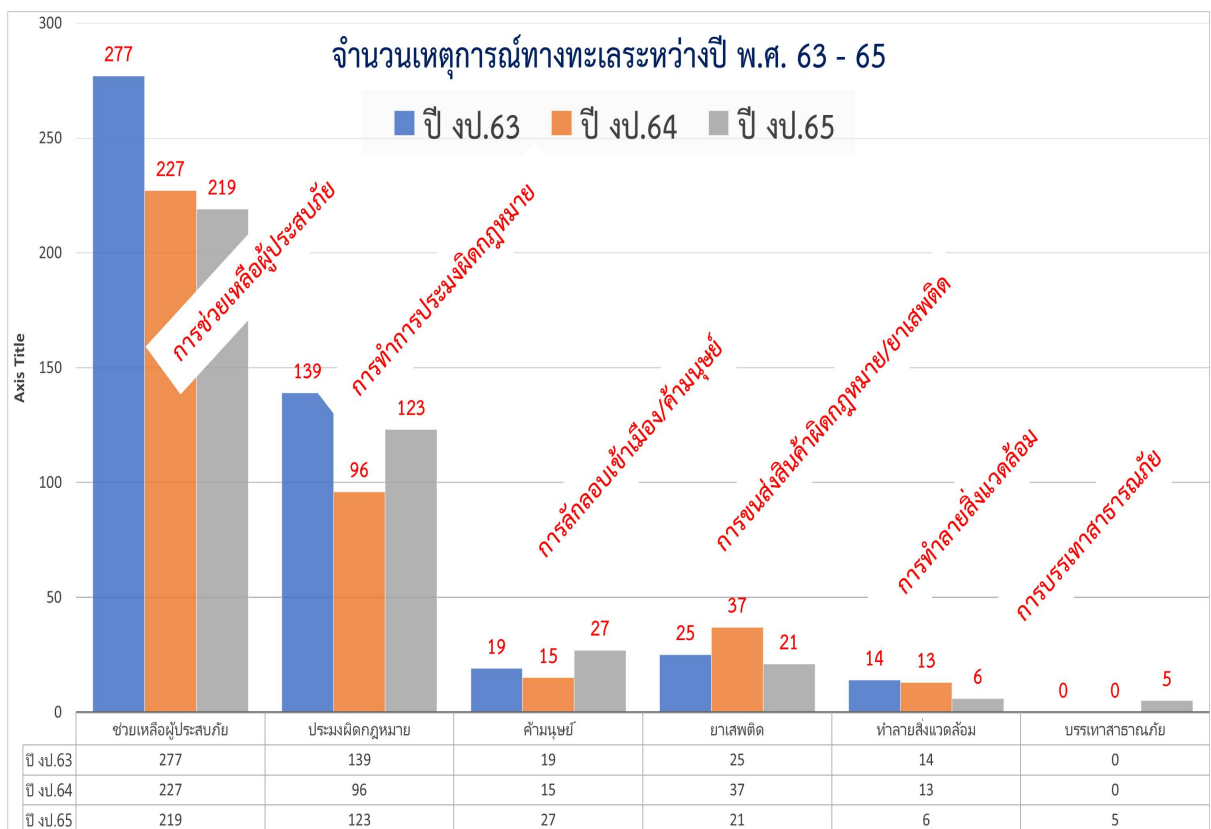

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

13. ปัจจุบันประเทศไทยมีข้อตกลงเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเลในฝั่งอ่าวไทยกับเวียดนาม และมาเลเซีย เรียบร้อยแล้ว ยังคงเหลือพื้นที่ซึ่งยังไม่มีข้อตกลงเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเล ซึ่งมีการประกาศอ้างสิทธิ์ทับซ้อนกัน กับกัมพูชาประมาณ 26,000 ตารางกิโลเมตร ส่วนทางฝั่งทะเลอันดามันนั้น ประเทศไทยมีข้อตกลงเกี่ยวกับอาณาเขตกับมาเลเซีย อินโดนีเซีย อินเดีย และเมียนมา (บางส่วน) เรียบร้อยแล้ว ยังคงเหลือพื้นที่ซึ่งยังไม่มีข้อตกลงเกี่ยวกับอาณาเขตทางทะเล ซึ่งมีการประกาศอ้างสิทธิ์ทับซ้อนกันกับเมียนมาบริเวณจังหวัดระนอง ตั้งแต่ปากแม่น้ำกระบุรี/ปากจั่น ถึงทะเลเปิดระหว่างเกาะสุรินทร์และเกาะคริสต์ ความยาวประมาณ 50 ไมล์ทะเล

14. กองทัพเรือในฐานะหน่วยงานหลักในการปกป้องอธิปไตยทางทะเล ซึ่งถือเป็นผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับความอยู่รอดของชาติ และการคงอยู่ของประเทศไทยโดยตรง (Survival Interest) และผลประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจภาคทะเล ซึ่งถือเป็นผลประโยชน์สำคัญ (Vital Interest) ที่มีมูลค่าสูงกว่า 24 ล้านล้านบาท หรือ คิดเป็นประมาณร้อยละ 30 ของมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้ ยังต้องปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชนที่ใช้ประโยชน์จากทะเล ให้เกิดความปลอดภัยจากภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งจากการกระทำของมนุษย์ และที่เกิดจากภัยธรรมชาติ รวมทั้งการให้บริการด้านการคมนาคมทางทะเล เพื่อให้เกิดความสะดวกและปลอดภัย จึงนับเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับกองทัพเรือ ในการปฏิบัติภารกิจที่มีความสำคัญดังกล่าว โดยต้องปฏิบัติงานทั้งภายในพื้นที่อาณาเขตทางทะเลของชาติที่กว้างใหญ่ ทั้งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งมีความยาวตลอดแนวชายฝั่งกว่า 3,010 กิโลเมตร และครอบคลุมพื้นที่ทางทะเลกว่าประมาณ 323,488 ตารางกิโลเมตร และในพื้นที่นอกอาณาเขตทางทะเลของไทย ในการดูแล คุ้มครอง การประกอบกิจกรรมทางทะเลของชาวไทยเกือบทุกภูมิภาคของโลก ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้ประชาชนที่ได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทะเล สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

ความท้าทายด้านความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย

15. สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในปัจจุบันและในอนาคต อยู่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และคาดการณ์ล่วงหน้าได้ยากหรือที่เรียกว่า VUCA World ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความผันผวน (Volatility) ไม่มีเสถียรภาพ (Uncertainty) มีความสลับซับซ้อน (Complexity) และคลุมเครือ (Ambiguity) จึงนำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบของวิถีชีวิต เกิดภัยคุกคามทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกมิติ และมีผลกระทบต่อเนื่องกันทั้งมิติทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ครอบบ้าน และในประเทศ ในรูปภัยคุกคามต่อความมั่นคงแบบผสมผสาน (Hybrid Threats) อีกทั้งยังเป็นปัญหาข้ามชาติที่เส้นแบ่งเขตแดนไม่สามารถปิดกั้นความซับซ้อนและเชื่อมโยงดังกล่าวได้ โดยมีตัวแปรทั้งจากตัวแสดงที่เป็นรัฐ (State Actors) และตัวแสดงที่ไม่มีรัฐ (Non-State Actors)

16. ความท้าทายด้านความมั่นคงในรูปแบบของรัฐกับรัฐที่สำคัญ ได้แก่ การแข่งขันของชาติมหาอำนาจ ที่ก่อให้เกิดบรรยากาศความหวาดระแวง และความไม่ไว้วางใจระหว่างกัน โดยภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก ต้องเผชิญการแข่งขันทางยุทธศาสตร์ระหว่างยุทธศาสตร์อินโด - แปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง (Free and Open Indo-Pacific : FOIP) และกรอบแนวคิดริเริ่ม Belt and Road Initiative (BRI) เกิดการแข่งขันขยายกลุ่มพันธมิตร ผ่านการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ การลงทุนทางธุรกิจ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่อประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจดังกล่าวสามารถนำมาสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารได้เช่นเดียวกัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสมดุลอำนาจทางการทหารอย่างมีนัยสำคัญ มีการพัฒนาขีดความสามารถทางทหาร อาทิ โครงการจัดหาเรือดำน้ำ โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการต่อเรือ และโครงการพัฒนาฐานทัพ/ท่าเรือทางทหาร อันเป็นสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงที่มีนัยสำคัญ และส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยการสะสมอาวุธ (Arms Race) ของชาติต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้การใช้กำลังทางทหารในการแก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันยังคงมีความเป็นไปได้สูง

17. การสู้รบทางการทหารระหว่างรัฐกับรัฐ ยังมีโอกาสเกิดขึ้น และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อเสถียรภาพและความมั่นคงของโลก ดังจะเห็นได้จากสถานการณ์การสู้รบระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ที่เป็นการสู้รบระหว่างรัฐกับรัฐที่ยืดเยื้อ ส่งผลกระทบให้ทั่วโลกต้องเผชิญกับวิกฤตด้านอาหาร พลังงาน และเศรษฐกิจจากเงินเฟ้ออย่างรุนแรง อันเนื่องจากมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจของทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่อื่น ๆ ที่มีความอ่อนไหวด้านความมั่นคงที่อาจมีการใช้กำลังทหารเข้าแก้ไขปัญหาเช่นเดียวกัน

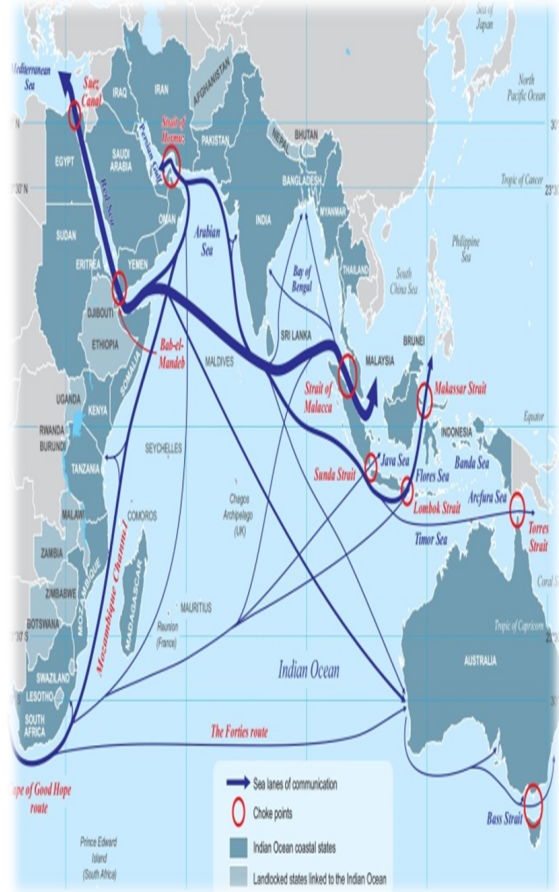

18. ความขัดแย้งจากการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก ส่งผลให้ในทะเลจีนใต้ เป็นอีกหนึ่งพื้นที่อ่อนไหวด้านความมั่นคง เนื่องจากมีหลายประเทศที่อ้างสิทธิ์ในทะเลจีนใต้ และมีประเทศมหาอำนาจนอกภูมิภาคเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ เกิดการเผชิญหน้ากันบ่อยครั้ง ส่งผลให้เกิดความตึงเครียด และความซับซ้อนของปัญหาในทะเลจีนใต้มากขึ้น และคาดว่าปัญหานี้จะเรื้อรัง และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จากท่าทีอันแข็งกร้าวของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

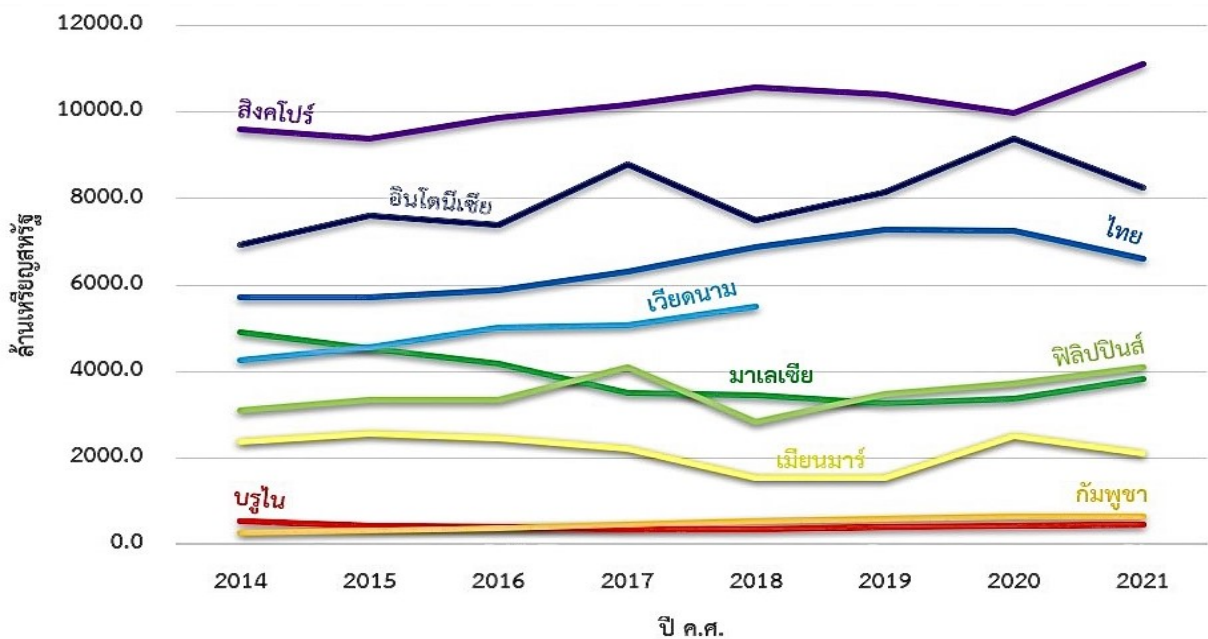
19. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงยังเป็นอีกพื้นที่แข่งขันสำคัญ หรือพื้นที่จุดปะทุ (Flash point) โดยเฉพาะบริเวณช่องแคบไต้หวัน ระหว่างสหรัฐฯ ที่ให้การสนับสนุนไต้หวัน กับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีการปฏิบัติการทางทหารทั้งทางเรือและทางอากาศของแต่ละฝ่าย ในพื้นที่ดังกล่าวเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับคาบสมุทรเกาหลีที่ยังคงมีความตึงเครียดระหว่างเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ โดยมีประเทศมหาอำนาจ อาทิ สหรัฐฯ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องในฐานะพันธมิตรทางยุทธศาสตร์ของเกาหลีใต้

20. มหาสมุทรอินเดีย นับเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ทางทะเลที่สำคัญ เนื่องจากมีปริมาณการขนส่งสินค้าทางทะเลจำนวนมาก ผ่านพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมกว่าร้อยละ 40 ได้ใช้เส้นทางมหาสมุทรอินเดียในการขนส่ง ซึ่งส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญ และปัจจุบันได้กลายเป็นพื้นที่การแข่งขันของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก รวมทั้งประเทศนอกภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งส่งกองเรือปฏิบัติการระยะไกลเข้ามาปฏิบัติการในมหาสมุทรอินเดียอย่างต่อเนื่อง อาทิ การปฏิบัติการภายใต้กองกำลังผสมทางทะเล การปฏิบัติการภายใต้กองกำลังทางเรือสหภาพยุโรป (EUNAVFOR) หรือการเข้ามาปฏิบัติการทางเรือในการแก้ไขปัญหาโจรสลัดโซมาเลียของประเทศต่าง ๆ เช่น รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี เป็นต้น ในขณะที่ประเทศต่าง ๆ ในมหาสมุทรอินเดียได้พัฒนาศักยภาพทางการทหารให้มีความเข้มแข็ง และทันสมัยรองรับสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงดังกล่าว

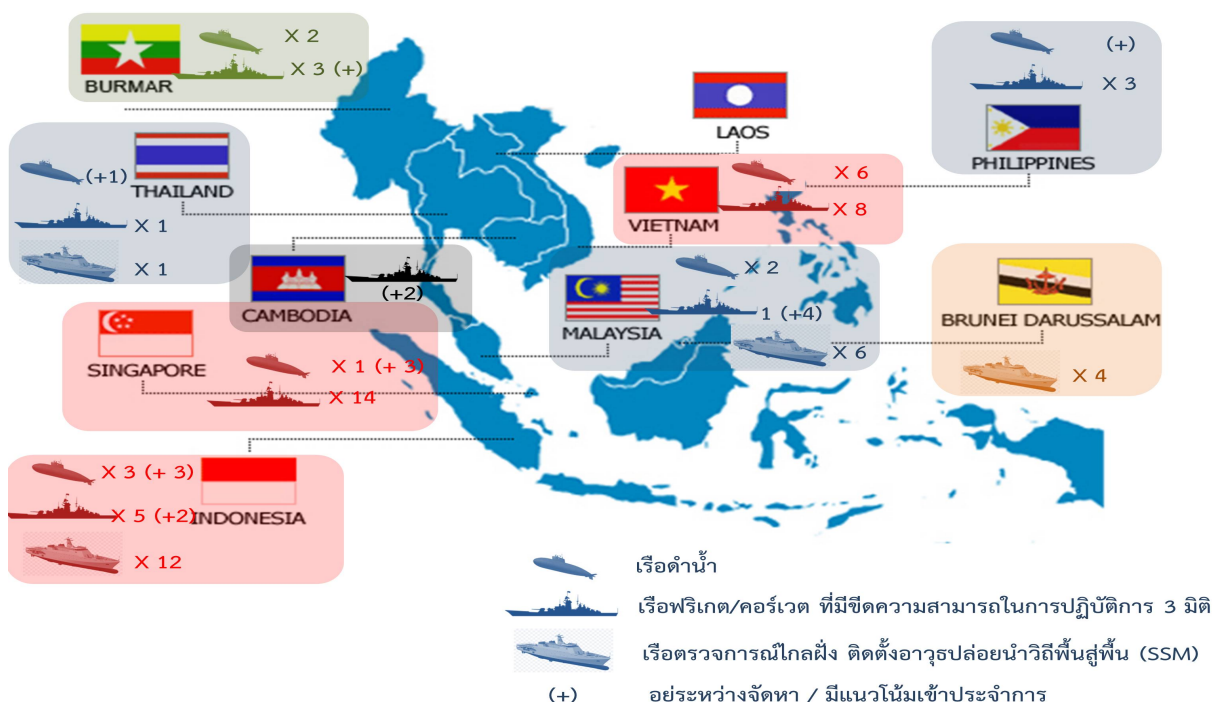
21. การแข่งขันของประเทศมหาอำนาจในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก ส่งผลให้สมดุลกำลังทางทหารในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจากสถิติการใช้จ่ายงบประมาณทางการทหารพบว่าประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการพัฒนาและลงทุนในงบประมาณทางการทหารโดยเฉลี่ยสูงขึ้นในห้วง 10 ปีที่ผ่านมา

22. แม้ว่าปัจจุบันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้มีการรวมตัวภายใต้กรอบประชาคมอาเซียน ซึ่งมี 3 เสาหลัก ได้แก่ 1) การเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political – Security Community : APSC) 2) เศรษฐกิจ (ASEAN Economic Community : AEC) และ 3) สังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community : ASCC) แต่เนื่องจากความแตกต่างด้านค่านิยม วัฒนธรรม และผลประโยชน์แห่งชาติ และแนวโน้มที่ประเทศสมาชิกอาเซียน ดำเนินการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ และประเทศนอกภูมิภาคอื่น ๆ ในกรอบทวีปภูมิภาคมากกว่า การดำเนินการผ่านกลไกของประชาคมอาเซียน จึงส่งผลให้ขาดพลังอำนาจต่อรองกับประเทศนอกภูมิภาค ในเวทีระหว่างประเทศ เนื่องจากอิทธิพลของมหาอำนาจต่อประเทศสมาชิกอาเซียน ทำให้ถูกแบ่งเป็นหลายฝ่าย รวมทั้งบางประเทศที่พยายามวางตัวเป็นกลางได้ยากขึ้น จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่ง ในการที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีแถลงการณ์หรือข้อยุติร่วมกันภายใต้ฉันทามติ (Consensus) โดยเฉพาะด้านการเมืองและความมั่นคง

23. ประเทศสมาชิกอาเซียนยังคงมีการพัฒนาขีดความสามารถของกำลังทางเรือ ให้ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกองทัพเรืออินโดนีเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม ซึ่งเป็นกองทัพเรือที่มีขีดความสามารถสูงในการปฏิบัติการทางเรือ ทั้งการปฏิบัติการผิวน้ำและใต้น้ำ อีกทั้งมีขีดความสามารถในการต่อเรือภายในประเทศ โดยเฉพาะเรือดำน้ำ ซึ่งปัจจุบันประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้จัดหาเรือดำน้ำเข้าประจำการแล้ว 5 ประเทศ จาก 10 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย เมียนมา เวียดนาม สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย นอกจากนี้ฟิลิปปินส์มีแผนจัดหาเช่นกัน ส่วนประเทศไทยอยู่ระหว่างการจัดหาเข้าประจำการ ในระยะเวลาอันใกล้นี้ จำนวน 1 ลำ อีกทั้งประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคยังให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนา และการต่อเรือภายในประเทศ เพื่อการพึ่งพาตนเอง เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทางการทหารอย่างก้าวกระโดด และส่งผลกระทบต่ออาวุธยุทโธปกรณ์ที่จัดหามาประจำการล้าสมัยอย่างรวดเร็ว

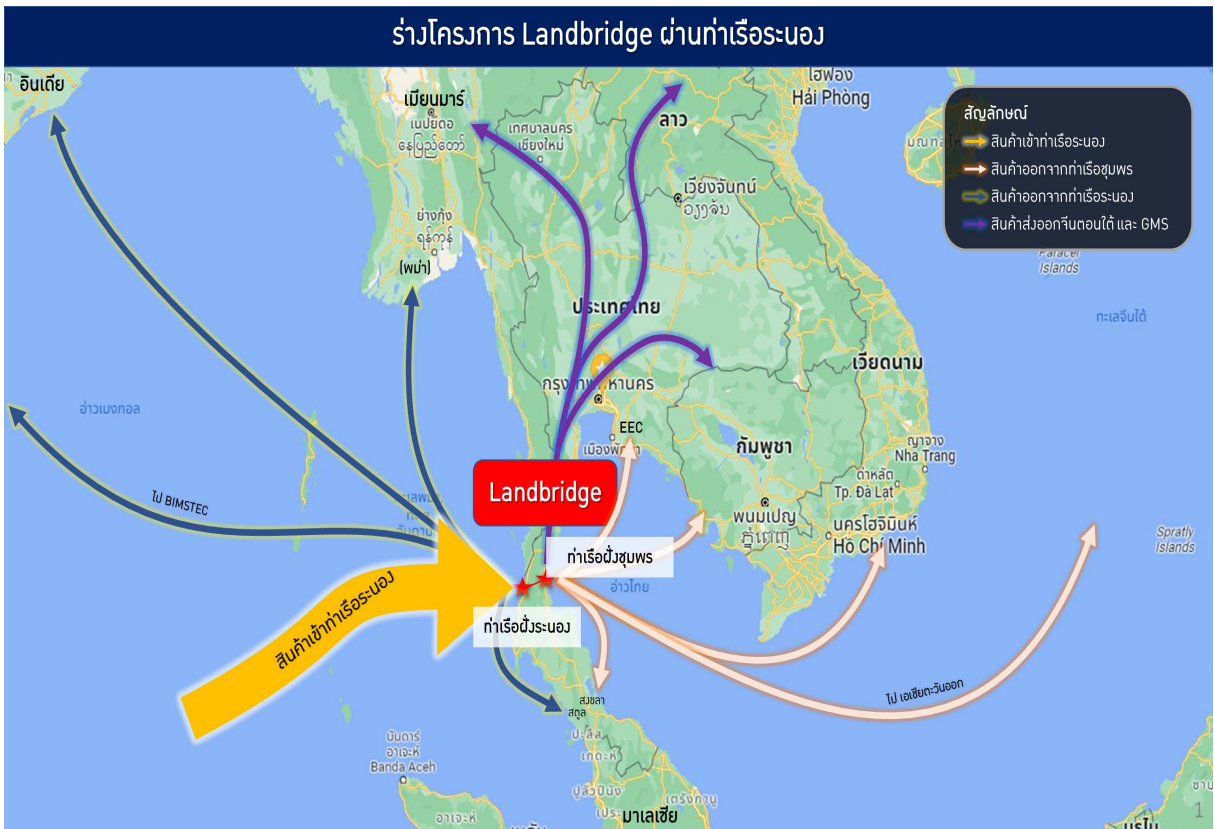
24. นอกจากความท้าทายด้านความมั่นคงจากการแข่งขันของประเทศมหาอำนาจแล้ว ปัญหาข้อพิพาทและความมั่นคงเขตแดนทางบกและทางทะเล เป็นแรงบังคับอีกประการหนึ่ง ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงและบูรณภาพแห่งดินแดนของประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากยังคงมีพื้นที่บางส่วน ที่ยังคงมีปัญหาจากการอ้างสิทธิ์ทับซ้อนกันกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อวิถีชีวิตของพี่น้องประชาชนที่อาศัยและทำกินในพื้นที่ดังกล่าว

25. นอกจากความท้าทายที่เกิดจากปัญหาความมั่นคงในรูปแบบของรัฐกับรัฐที่กล่าวมาแล้ว ความท้าทายด้านความมั่นคงที่เกิดจากตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ (Non-state Actor) ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกัน โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1) ปัญหาความมั่นคงทางทะเล เนื่องจากทะเลถูกใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง ทั้งจากการเป็นแหล่งอาหาร เป็นเส้นทางคมนาคมในการเดินทางและขนส่ง รวมทั้งเป็นแหล่งทรัพยากรทั้งที่มีชีวิตและที่ไม่มีชีวิตที่สำคัญ ทำให้เกิดการแสวงหาประโยชน์จากทะเลอย่างกว้างขวาง โดยภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางทะเลที่เกิดจากตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางทะเลอย่างกว้างขวางและรุนแรงเกินอาณาเขตของรัฐใดรัฐหนึ่ง และมีได้ในหลายลักษณะ อาทิ การก่อการร้ายทางทะเล การกระทำอันเป็นโจรสลัด การทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม การค้ามนุษย์ การลักลอบขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย ยาเสพติด และอาวุธ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ อุบัติเหตุทางทะเล ปัญหาโลกร้อน ปัญหาขยะทะเล มลพิษทางทะเลหรือคราบน้ำมัน 2) ความท้าทายจากประชากรศาสตร์ อันเกิดจากการเพิ่มขึ้นของประชากรโลกมีอัตราที่ต่ำลง จำนวนประชากรวัยทำงานซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศเริ่มหดตัวลง ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ทำให้เกิดปัญหาแรงงาน ภาครัฐ และภาคครัวเรือน ซึ่งรวมถึงผลกระทบต่อความมั่นคง อาทิ ข้อจำกัดในการจัดหากำลังพลเข้าประจำการในกองทัพ ตลอดจนคุณภาพและจำนวนที่อาจลดลงจากการขาดแคลนบุคลากรในวัยทำงาน นอกจากนี้ ความแตกต่างทางความคิดของคนในชาติ จากความแตกต่างเชิงโครงสร้างของประชากร และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของกองทัพ ดังนั้น การได้รับการสนับสนุนกิจการทางทหารจากภาคประชาชนจึงมีความสำคัญ 3) โรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ จากบทเรียนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ที่สร้างความเสียหายอย่างกว้างขวางไปทั่วโลก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประเทศต่าง ๆ ได้รับความกระทบและเกิดความเสียหายอย่างสูง โดยเฉพาะต่อระบบเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการบริหารและการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาล รวมถึงงบประมาณของกองทัพ

26. ความสำคัญที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามัน โดยเฉพาะหากมีการดำเนินการตามแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงการค้าการลงทุนของฝั่งทะเลอันดามันกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ด้วยประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน ตามโครงการสะพานเศรษฐกิจเชื่อมโยงฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย (Landbridge) เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะการนำเข้าและส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมทางทะเล ไปยังประเทศเอเชียใต้ ตะวันออกกลาง ยุโรป และแอฟริกา ผ่านเส้นทางเดินเรือในมหาสมุทรอินเดีย ดังนั้น หากเกิดเหตุการณ์รุนแรงในมหาสมุทรอินเดีย ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบด้านการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งน้ำมันสำเร็จรูปและน้ำมันดิบประมาณร้อยละ 50 – 75 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด นอกจากนี้ ฝั่งทะเลอันดามันยังมีการท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สำคัญ มูลค่ากว่า 169,743 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละกว่า 60 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จึงนับเป็นความท้าทายสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่กองทัพเรือต้องพัฒนาขีดความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลทางฝั่งทะเลอันดามัน ที่มีแนวโน้มความสำคัญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต

ภาพจากสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม

สรุปผลกระทบจากความท้าทายด้านความมั่นคงที่กองทัพเรือต้องเผชิญ

27. จากความท้าทายด้านความมั่นคงต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว สรุปผลกระทบที่สำคัญต่อประเทศไทย และกองทัพเรือในมิติต่าง ๆ ได้ตามภาพ

วิสัยทัศน์กองทัพเรือและแนวทางการปฏิบัติของกองทัพเรือในการบรรลุภารกิจ และส่งมอบคุณค่าให้สังคม

28. ภายใต้ความท้าทายด้านความมั่นคงตามที่กล่าวมาแล้วนั้น กองทัพเรือได้กำหนดวิสัยทัศน์ กองทัพเรือ และแนวทางการปฏิบัติของกองทัพเรือในการบรรลุภารกิจและส่งมอบคุณค่าให้สังคม จำนวน 11 แนวทาง

29. วิสัยทัศน์กองทัพเรือ “เป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทนำในภูมิภาค และเป็นเลิศในการบริหารจัดการ” โดยนัยสำคัญของการเป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทนำ คือ กองทัพเรือ มีความพร้อม และมีขีดความสามารถสูงในการปฏิบัติการทางทหาร เพื่อปกป้องเอกราชและอธิปไตยของชาติ ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน รวมถึงภารกิจอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายตั้งแต่ภาวะปกติ รวมทั้งมีบทบาทในการเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเลในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นเกียรติและศักดิ์ศรีของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศ และให้ความสำคัญกับการพึ่งพาตนเอง โดยไม่มุ่งเน้นการแข่งขันในการเสริมสร้างยุทธโธปกรณ์จนเกินความจำเป็น

ในส่วนของนัยสำคัญของการเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ คือ กองทัพเรือยึดมั่น การพัฒนาหน่วยงานให้เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง มีการกำกับดูแลองค์กรที่ดี ตามหลัก ธรรมาภิบาล เพื่อให้ระบบการบริหารจัดการกองทัพมีมาตรฐานระดับสากล มุ่งสู่ความเป็นเลิศ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือในเรื่องความโปร่งใส ความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม และมุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งการใช้จ่ายงบประมาณจากภาษีของประชาชนเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ เป็นที่ภาคภูมิใจของประชาชน ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับหน่วยงานราชการภายในประเทศ และต่างประเทศ ในด้านการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การมีความคิดริเริ่ม และสร้างนวัตกรรมที่เป็น ประโยชน์กับการปฏิบัติงานตามภารกิจและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

30. เป้าหมายกองทัพเรือด้วยการเป็น “กองทัพเรือที่ประชาชนเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ - The Trusted Navy” มุ่งเน้นการเป็นองค์กรที่ส่งมอบผลการปฏิบัติงานที่มีคุณค่าและน่าภาคภูมิใจให้กับสังคม โดยเฉพาะการเป็นหน่วยงานที่สามารถสร้างหลักประกันด้านความมั่นคงทางทะเลให้กับประเทศ โดยมุ่งเน้นการเป็นกองทัพเรือที่มีกำลังรบที่มีความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจ และเป็นองค์กรที่มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Integrity and Transparency Organization) มีความเป็นมืออาชีพและมุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง ตลอดจนเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทที่โดดเด่น ในการธำรงไว้ซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีของประเทศในสังคมโลก เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ ชื่นชม และยกย่องจากสาธารณชน ในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับหน่วยงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

31. การดำเนินยุทธศาสตร์ OOAAA หรือ “Two Oceans and Three Areas (OOAAA) / ปฏิบัติการสองฝั่งมหาสมุทรและสามพื้นที่ปฏิบัติการ” โดยกองทัพเรือต้องมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการทางทหารได้ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือ รองรับความท้าทายด้านความมั่นคงทั้ง 2 ฝั่งมหาสมุทร ทั้งฝั่งอ่าวไทยซึ่งอยู่ติดมหาสมุทรแปซิฟิก และฝั่งทะเลอันดามันซึ่งอยู่ติดมหาสมุทรอินเดีย และพื้นที่ผลประโยชน์ของชาติเป็ลิ่ง โดยกองทัพเรือต้องมีกำลังรบที่เหนือกว่าและเอาชนะกำลังของฝ่ายตรงข้ามได้ รวมถึงมีขีดความสามารถเพียงพอในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนสนับสนุนการแสดงบทบาทของประเทศไทย ในการเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเลในระดับนานาชาติ

32. การมุ่งเน้นภารกิจหลัก (Core Business Focused) กองทัพเรือมีภารกิจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน 5 ภารกิจ ประกอบด้วย ภารกิจหลัก (Core Business) จำนวน 3 ภารกิจ ได้แก่ 1) การพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ 2) การเตรียมกำลังกองทัพเรือและป้องกันราชอาณาจักร และ 3) การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และภารกิจสนับสนุน จำนวน 2 ภารกิจ ได้แก่ 1) การสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ และ 2) การสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในบรรดูลูกเรือของกองทัพเรือ จึงกำหนดความพยายามหลักในการเสริมสร้างขีดความสามารถและจัดสรรทรัพยากรในการปฏิบัติการของกองทัพเรือ เพื่อการพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ การป้องกันราชอาณาจักร และรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และใช้ขีดความสามารถที่เตรียมไว้ดังกล่าว สำหรับการปฏิบัติการอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วย

33. การปฏิบัติการกิจได้ทุกสภาวะการณ์ (Full Spectrum of Conflict) กองทัพเรือมีขีดความสามารถที่เพียงพอในการปกป้องเอกราชและอธิปไตยของชาติ ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน รวมถึงภารกิจอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างสมบูรณ์ ตั้งแต่ภาวะปกติ จนถึงภาวะขัดแย้ง

34. การเป็นกองทัพเรือที่มีความพร้อมสูงสุด (High Readiness) กองทัพเรือมีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการ ภายใต้ 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ความพร้อมด้านยุทธโธปกรณ์ 2) ความพร้อมด้านกำลังพล 3) ความพร้อมด้านการส่งกำลังบำรุง และ 4) ความพร้อมด้านการฝึกและหลักนิยม โดยกำหนดเป้าหมายให้กองทัพเรือมีความพร้อมสูงสุดในการปฏิบัติการ ด้วยการตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตามแผนเผชิญเหตุ ด้วยขีดความสามารถทางเรือตามความจำเป็นและเหมาะสม ต่อภัยคุกคามต่าง ๆ

35. การปฏิบัติการและบูรณาการทุกภาคส่วน (Comprehensive Approach) กองทัพเรือให้ความสำคัญในการใช้ขีดความสามารถของหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางทะเล ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงภาคประชาชน มาบูรณาการสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้การปฏิบัติการกิจ ลดความซ้ำซ้อน เกิดความคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความพร้อมในการปกป้องเอกราชและอธิปไตยของชาติ ตลอดจนการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามทางทะเลได้ทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับ และทำให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากทะเลได้อย่างสมบูรณ์และยั่งยืน โดยเฉพาะการรักษาเส้นทางคมนาคมทางทะเล ซึ่งเป็นเส้นทางหลักของสินค้าเข้า/ออกประเทศ ตลอดจนแหล่งทรัพยากรทางทะเล แหล่งพลังงาน อาหาร การท่องเที่ยว ซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศโดยตรง

36. การปฏิบัติหนึ่งภารกิจ หลายผลสัมฤทธิ์ (One Mission, Multiple Outcomes) เป็นการปฏิบัติการของกองทัพเรือมุ่งเน้นความเป็นเอกประสงค์ของการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในลักษณะ “หนึ่งภารกิจ หลายผลสัมฤทธิ์” เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรของกองทัพเรือที่มีอยู่จำกัดเกิดความคุ้มค่าสูงสุด ลดการปฏิบัติงานที่มีความซ้ำซ้อน ปรับการปฏิบัติการในลักษณะเกื้อกูลระหว่างกัน เช่น การลาดตระเวนทางทะเล ควบคู่ไปกับการฝึกหรือจัดหน่วยเรือเดินทางไปฝึกภาคทะเลในต่างประเทศควบคู่ไปกับการเสริมสร้างบทบาทการทูตทางทหาร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมทางเรือกับประเทศต่าง ๆ ตามเส้นทางการฝึกภาคทะเล เป็นต้น รวมทั้งมุ่งใช้เทคโนโลยีและการเก็บข้อมูลเชิงสถิติ ควบคู่ไปกับการข่าวกรอง มาประกอบแนวทางการปฏิบัติการทางเรือในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ

37. การเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร (Hard & Soft Power) ใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความร่วมมือ (Soft Power) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหาร (Hard Power) ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยการเสริมสร้างความรับรู้ด้านความมั่นคงทางทะเล (Enhance Maritime Security Awareness) ร่วมการเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคง (Enhance Maritime Security Cooperation) ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการผนึกกำลังป้องกันประเทศ รวมถึงการสร้างควมไว้วางใจกับประเทศต่าง ๆ ตามแนวความคิดเชิงป้องกันและสร้างสรรค์ ผ่านความร่วมมือกับมิตรประเทศ ทั้งในระดับกระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงกลาโหม และความร่วมมือระดับกองบัญชาการกองทัพไทย ควบคู่ไปกับการร่วมมือระดับกองทัพเรือ ทั้งลักษณะพหุภาคี ตามกรอบความร่วมมือกองทัพเรือภูมิภาคมหาสมุทรแปซิฟิก ตะวันตก Western Pacific Naval Symposium (WPNS) กรอบความร่วมมือกองทัพเรือภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย Indian Ocean Naval Symposium (IONS) และกรอบความร่วมมือ ASEAN Navy Chiefs Meeting (ANCM) และความร่วมมือลักษณะทวิภาคี ผ่านการประชุม Navy to Navy Talks ระหว่างกองทัพเรือกับกองทัพเรือประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ รวมถึงความร่วมมือในการปฏิบัติการทางเรือ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเลในภูมิภาค อาทิ การลาดตระเวนร่วมในช่องแคบมะละกา การปราบปรามโจรสลัดบริเวณน่านน้ำชายฝั่งโซมาเลีย การลาดตระเวนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน และการฝึกร่วม/ผสมกับกองทัพเรือมิตรประเทศ ทั้งในลักษณะพหุภาคี

และทวีภาคีกับสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐประชาชนจีน ออสเตรเลีย อินเดีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และมิตรประเทศอย่างต่อเนื่อง

38. การบริหารจัดการที่เป็นเลิศ (Effective Management) กองทัพเรือมียุทธศาสตร์กองทัพเรือ ซึ่งเป็นแผนระยะยาวในการกำหนดทิศทาง และขับเคลื่อนด้วยแผนแม่บทการพัฒนากองทัพเรือด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดแนวทาง เป้าหมาย ค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด และหน่วยรับผิดชอบ ไว้ชัดเจน เพื่อให้กองทัพเรือสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการเป็น “กองทัพเรือที่ประชาชนเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ – The Trusted Navy”

1) ด้านงบประมาณ ด้วยการพิจารณางบประมาณตามแนวทาง 3R “Review Redeploy Replace” ด้วยการทบทวนปรับลดงบประมาณในส่วนที่ซ้ำซ้อน และไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในปัจจุบัน การยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่ไม่จำเป็นและไม่ส่งผลสัมฤทธิ์ตามที่กองทัพเรือกำหนดเป้าหมายไว้ และการพิจารณางบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการโครงการและกิจกรรมใหม่ที่จำเป็น เพื่อให้กองทัพเรือบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ด้วยการจัดลำดับความสำคัญสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ปัจจุบัน และคาดว่าจะเกิดในอนาคต เพื่อให้การบริหารงบประมาณสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามที่ยุทธศาสตร์กองทัพเรือกำหนด อาทิ **การเสริมสร้างกำลังรบ** ภายใต้หลักคิด “จัดลำดับความสำคัญ มุ่งเน้นขีดความสามารถที่ตอบสนองหลายภารกิจ (Multi – Purpose)” **การมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เข้มแข็ง เพื่อการพึ่งพาตนเอง** โดยในระยะแรกต้องมีการดำเนินการควบคู่กัน ทั้งการจัดสร้างโดยบริษัทต่อเรือภายในประเทศ ร่วมกับการจัดสร้างหรือจัดหาจากต่างประเทศ สำหรับยุทโธปกรณ์บางส่วนที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย ยังไม่มีขีดความสามารถในการดำเนินการเองได้ อาทิ **โครงการจัดหาเรือฟริเกตสมรรถนะสูง** จำนวน 4 ลำ ซึ่งเป็นการดำเนินโครงการระยะยาวและมีมูลค่าสูง วงเงิน 80,400 ล้านบาท

2) ด้านการจัดโครงสร้างและอัตราของกองทัพเรือ ด้วยการปรับโครงสร้างองค์กรให้มีขนาดที่เหมาะสมกับภารกิจ ภายใต้หลักคิด “ปรับลดไขมัน เสริมสร้างกล้ามเนื้อ” โดยปรับลดหรือยุบเลิกหน่วยที่หมดความจำเป็นหรือมีความซ้ำซ้อนหรือมีหน่วยงานอื่นปฏิบัติอยู่แล้ว และเสริมสร้างขีดความสามารถของหน่วยที่ปฏิบัติการหลัก โดยเฉพาะหน่วยกำลังรบในทุกมิติ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการได้อย่างแท้จริง

3) ด้านกำลังพล ด้วยการมุ่งเน้นการบริหารกำลังพลที่มีคุณภาพ และมีความโปร่งใส เป็นที่ยอมรับ โดยกำหนดแนวทางการบริหารจัดการด้านกำลังพลให้สอดคล้องกับกลุ่มบุคลากรและเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) มีเป้าหมายในการบรรจุกำลังพล ในจำนวนที่เหมาะสมกับภารกิจ รวมทั้งการเตรียมองค์บุคคล ให้พร้อมต่อการปฏิบัติงาน **และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพล** ให้บุคลากรทุกคนในองค์กรมีความสุขในการทำงาน โดยให้ความสำคัญกับบุคลากรชั้นผู้น้อย รวมถึงให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการเป็นอันดับแรก

4) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยการเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการ และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งเพิ่มระบบตรวจสอบในกระบวนการอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้างในลักษณะ “ข้อตกลงคุณธรรม” โดยคณะกรรมการความร่วมมือการป้องกันการทุจริต (ค.ป.ท.) ที่มีการจัดคณะผู้สังเกตการณ์จากองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ซึ่งเป็นตัวแทนจากภาคประชาชน ร่วมสังเกตและให้คำแนะนำตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ

5) ด้านการบริหารจัดการ ด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของกองทัพเรือ เพื่อพัฒนาไปสู่กองทัพเรือดิจิทัล (Digital Transformation) ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบงาน ลดกำลังพล อีกทั้งเป็นการลดอคติ (Bias) ของบุคลากรในระบบตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปตามหลักการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มุ่งเน้นการพัฒนากองทัพเรือไปสู่ “กองทัพเรือ 4.0” หรือกองทัพเรือดิจิทัล (RTN Digital Transformation) ทั้งด้านการปฏิบัติการและการธำรงการ

39. การมุ่งสู่กองทัพเรือที่กะทัดรัดและทันสมัย (Compact & Modernized Navy) มุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถกำลังทางเรือในอนาคต โดยมีจำนวนและขนาดของกำลังรบที่เหมาะสม ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจ โดยเฉพาะในยามสงครามได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยุทธโศปกรณ์ที่จัดหาใหม่ต้องมีความทันสมัยสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป (Technology Oriented) ควบคู่ไปกับการลดประเภทและแบบของยุทธโศปกรณ์ (Focused Force) ด้วยการต่อเรือ/จัดหาอาวุธยุทธโศปกรณ์ชุดเดียวกัน เพื่อให้เกิดความง่ายในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะการบำรุงรักษา และกำลังพลสามารถสับเปลี่ยนหน้าที่กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยุทธโศปกรณ์ที่มีการจัดหาต้องมีความเป็นอเนกประสงค์ (Multi - Purpose) สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ในยามปกติ โดยเฉพาะการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ตลอดจนการช่วยเหลือประชาชน และการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติการทางทหารเกิดความคุ้มค่า ลดความซ้ำซ้อน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

40. การสร้างกำลังพลกองทัพเรือให้มีความเป็นมืออาชีพ (Professional Navy) คือ กำลังพลต้องปฏิบัติงานบนเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) ที่ชัดเจน ด้วยการประเมินในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของงาน (Key Performance Index : KPIs) การประเมินสมรรถนะหลัก (Core Competency) และการประเมินขีดสมรรถนะประจำ (Functional Competency) ตามค่านิยมของกองทัพเรือ (SAIL) ประกอบด้วย **1) ความเป็นชาวเรือ (Seamanship : S)** ด้วยการแสดงออกด้วยการทำงานเป็นทีม ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน อีกทั้งยึดมั่นในแบบขนบธรรมเนียมประเพณีทหารเรือ **2) ความซื่อสัตย์และจงรักภักดี (Allegiance : A)** ด้วยการดำรง เชิดชูและรักษาไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์ ตลอดจนมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ **3) ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและ สุภาพบุรุษทหารเรือ (Integrity and Gentleman : I)** ด้วยการปลูกฝังและส่งเสริมให้กำลังพลเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความเมตตา กรุณา และเสียสละ รู้จักกาลเทศะ มีน้ำใจนักกีฬา และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ และ **4) ความเป็นผู้นำทางทหาร (Leadership : L)** ด้วยการปลูกฝังให้กำลังพลมีบุคลิกภาพและลักษณะทหารที่ดี มีความอดทน ทั้งทางร่างกายและจิตใจจากการปฏิบัติงาน มีความกล้าหาญที่จะเผชิญอันตรายจากการรบหรือการปฏิบัติงาน กล้าที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าที่จะรับผิดชอบในหน้าที่ รวมทั้งความผิดของตนเอง

41. การมุ่งสู่กองทัพเรือที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Navy) กล่าวคือ กองทัพเรือกำหนดเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม เป็น “กองทัพเรือเป็นหน่วยงานที่มีการปฏิบัติ และการบริหารงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน” ด้วยแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ 7 แนวทาง ได้แก่ **1) Green People** ด้วยการสร้างความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมให้กับกำลังพล การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในที่พักอาศัย และการส่งเสริมสุขภาพให้กับกำลังพล **2) Green Energy** ด้วยการออกแบบและพัฒนาสู่อาคาร สำนักงานประหยัดพลังงาน การส่งเสริมการใช้รถยนต์พลังงานไฟฟ้า และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน **3) Green Waste** ด้วยการลดและคัดแยกขยะตามหลัก 3R การจัดการขยะ และการใช้นวัตกรรมในการบำบัดขยะ **4) Green Office** ด้วยการลดการใช้พลังงานในสำนักงาน การลดการใช้ทรัพยากรในสำนักงาน และการส่งเสริมสุขอนามัยภายในสำนักงาน และสถานที่ปฏิบัติงาน **5) Green Ship** ด้วยการเน้นย้ำให้เรือรบและเรือช่วยรบของกองทัพเรือ ปฏิบัติตามมาตรฐานด้านมลพิษ **6) Green Environment** ด้วยการปลูกป่าและป่าชายเลน การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในเขตทหาร ในส่วนของกองทัพเรือ และการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เชิงอนุรักษ์ และ **7) Green Connection** ด้วยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมกับหน่วยงานต่าง ๆ

ขีดความสามารถที่ต้องการและโครงการสำคัญ

42. ขีดความสามารถที่ต้องการในการปฏิบัติการทางทหาร กองทัพเรือต้องมีขีดความสามารถสำคัญในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติการทั้งในภาวะปกติและภาวะความขัดแย้งให้เป็นไปตามแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

43. ขีดความสามารถในการรับรู้ภาพสถานการณ์ในพื้นที่ปฏิบัติการ ด้วยการเฝ้าตรวจ และติดตามเป้าหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือ ทั้งทางบกและทางทะเล อันเป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการตัดสินใจ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อภัยคุกคาม และสถานการณ์ทางทะเลได้อย่างถูกต้อง และทันเวลา โดยมีเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ **1) ระบบติดตามภาพสถานการณ์ทางทะเลระยะไกล** อาทิ ดาวเทียมตรวจการณ์ทางทะเล ระบบแสดงตำแหน่งที่เรืออัตโนมัติ (Automatic Identification System : AIS) ระบบติดตามเรือ (Vessel Monitoring System : VMS) ระบบวิเคราะห์พฤติกรรมเรือ (Sea Vision) ระบบการส่งข้อมูลเรือระยะไกล (Long Range Identification and Tracking : LRIT) และระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางทะเล **2) ระบบตรวจการณ์และติดตามเป้าหมายทางทะเล** ในพื้นที่อาณาเขตทางทะเลที่ครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการ ด้วยเรือดำนํ้า เรือผิวนํ้า อากาศยาน เรือผิวนํ้าไร้คนขับ อากาศยานไร้คนขับ และระบบตรวจการณ์ทั้งใต้นํ้า บนผิวนํ้า และทางอากาศ และ **3) ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร** (Information Sharing)

44. ขีดความสามารถในการควบคุมบังคับบัญชา สนับสนุนกระบวนการตัดสินใจของกองทัพเรือ และสั่งการไปยังหน่วยปฏิบัติได้รวดเร็ว ต่อเนื่อง และตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้ทันที ครอบคลุมในพื้นที่รับผิดชอบของกองทัพเรือ ทั้งทางบกและทางทะเล รวมทั้งสามารถปฏิบัติการในรูปแบบการทำสงครามที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง ที่หน่วยต่าง ๆ สามารถประสานการปฏิบัติได้แบบ เป็นปัจจุบัน และเชื่อมโยงกับเหล่าทัพอื่น ๆ โดยมีเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ ระบบเชื่อมโยงข้อมูล ระบบควบคุมบังคับบัญชา และระบบสื่อสาร

45. ขีดความสามารถในการปฏิบัติการของเรือ เพื่อการป้องกันประเทศ ซึ่งต้องใช้ขีดความสามารถในการปฏิบัติการ 3 ส่วนหลัก ได้แก่ **1) ขีดความสามารถในการปฏิบัติการในทะเล** ด้วยกำลังรบประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เรือดำนํ้า เรือฟริเกตสมรรถนะสูง เครื่องบินลาดตระเวนทางทะเล เฮลิคอปเตอร์ประจำเรือ อากาศยานและเรือผิวนํ้าไร้คนขับ **2) ขีดความสามารถในการป้องกันพื้นที่** ด้วยกำลังรบประเภทต่าง ๆ อาทิ เรือตรวจการณ์ประเภทต่าง ๆ เรือสงครามทุ่นระเบิด อากาศยานประจำเรือและประจําฐานบินบนบก อากาศยานและเรือผิวนํ้าไร้คนขับทุ่นระเบิด อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านเรือและอากาศยาน และ **3) ขีดความสามารถในการปฏิบัติการจากทะเลสู่ฝั่ง** ด้วยกำลังรบประเภทต่าง ๆ อาทิ เรือดำนํ้า เรือฟริเกตสมรรถนะสูง เรือปฏิบัติการยุทธศาสตร์สะเทินนํ้าสะเทินบก เรือสงครามทุ่นระเบิด อากาศยานลำเลียง กำลังนาวิกโยธิน และกำลังปฏิบัติการพิเศษ

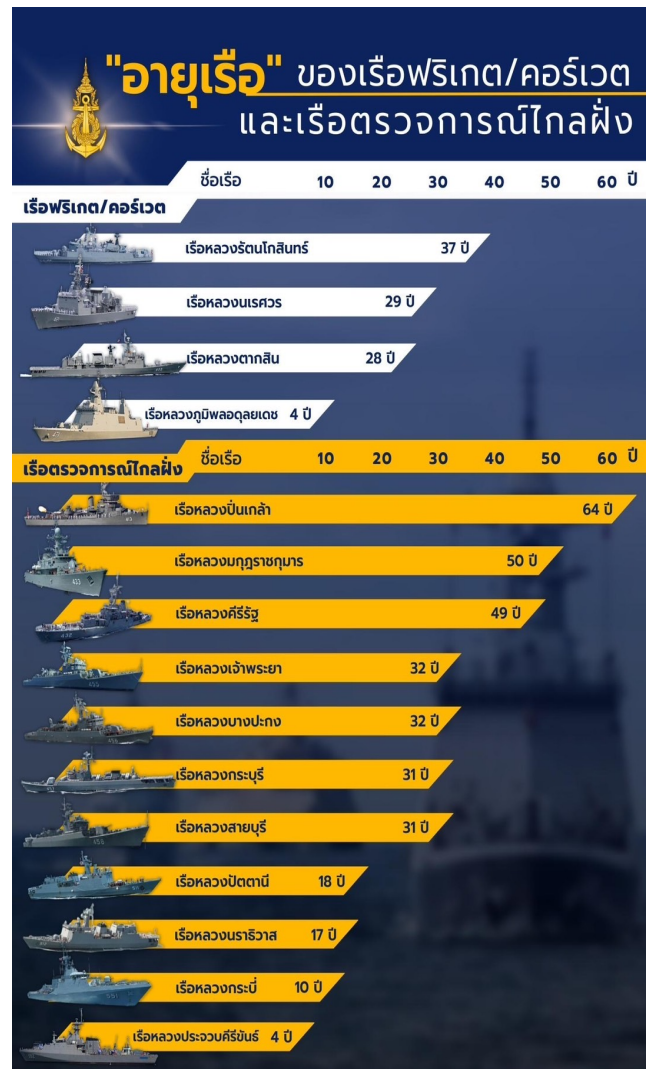
46. ขีดความสามารถในการปฏิบัติการของเรือ เพื่อการรักษาเส้นทางคมนาคมทางทะเล ทั้งในภาวะปกติจนถึงขั้นสถานการณ์ขัดแย้ง ด้วยการใช้กำลังทางเรือสนับสนุนด้วยกำลังทางอากาศ ในการคุ้มครองเรือสินค้า และเรือลำเลียงยุทธปัจจัย เพื่อเป็นหลักประกันการขนส่งสินค้าทางทะเลของประเทศสามารถดำรงอยู่ตลอดเวลา ไม่ให้เกิดการหยุดชะงักทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยการคุ้มกันกระบวนเรือในการเดินทางผ่านพื้นที่อันตราย ด้วยการใช้กำลังและขีดความสามารถในการป้องกันประเทศมาปฏิบัติการ ร่วมกับการป้องกันและจัดระเบียบเส้นทางขนส่งทางทะเล

47. **ขีดความสามารถในการส่งกำลังบำรุงที่เพียงพอและสมบูรณ์ทั้งฝั่งอ่าวไทย และทะเลอันดามัน** โดยมีเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ 1) ระบบส่งกำลังบำรุงเคลื่อนที่ในทะเลระยะไกล ด้วยเรือส่งกำลังบำรุงขนาดต่าง ๆ ให้มีความครอบคลุมทั้งในพื้นที่อ่าวไทยและทะเลอันดามัน ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติการของกำลังทางเรือ สามารถกระทำได้อย่างต่อเนื่อง 2) ระบบส่งกำลังบำรุงและซ่อมบำรุง ครอบคลุมพื้นที่ปฏิบัติการทั้ง ฝั่งอ่าวไทย และทะเลอันดามันด้วยฐานทัพเรือ ฐานส่งกำลังบำรุง และสถานีเรือต่าง ๆ

48. **ขีดความสามารถในการรักษากฎหมายและช่วยเหลือประชาชน** ด้วยการสนับสนุนการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลกับหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่รับผิดชอบหลัก ในการบังคับใช้กฎหมาย และช่วยเหลือประชาชน โดยมีเครื่องมือต่าง ๆ ได้แก่ 1) ระบบลาดตระเวนตรวจการณ์ ยืนยัน ติดตามเป้าหมาย และบังคับใช้กฎหมาย 2) กำลังทางเรือสำหรับป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย รวมทั้งการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตลอดจนการต่อต้านการก่อการร้ายทั้งในทะเล ท่าเรือ และตามลำน้ำ และ 3) ระบบควบคุมการจราจรและควบคุมเรือทางทะเล

49. จากความต้องการขีดความสามารถต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งต้องมียุทธโศปกรณ์สำคัญรองรับ ประกอบด้วย 1) เรือดำน้ำ 2) เรือฟริเกต สมรรถนะสูง 3) เรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง 4) เรือตรวจการณ์อเนกประสงค์ 5) เรืออเนกประสงค์ยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ 6) ยานผิวน้ำไร้คนขับ 7) เครื่องบินลาดตระเวนทางทะเลระยะไกล 8) เฮลิคอปเตอร์ทางทหาร 9) เฮลิคอปเตอร์ลำเลียงและกู้ภัย 10) อากาศยานไร้คนขับ 11) อากาศยานพิสัย-สู่อากาศ แบบเคลื่อนที่ 12) อากาศยานพิสัย-สู่อากาศ แบบยิงจากฝั่ง 13) กำลังนาวิกโยธิน 14) กำลังต่อสู้ อากาศยานและรักษาฝั่ง 15) กำลังปฏิบัติการพิเศษทางเรือ 16) ระบบควบคุมบังคับบัญชา 17) ระบบรับรู้ภาพสถานการณ์ของกองทัพเรือ 18) ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ 19) ระบบสื่อสารดาวเทียม และ 20) ฐานทัพเรืออยู่เรือ ฐานส่งกำลังบำรุงส่วนหน้า และสถานีเรือส่วนหน้า โดยสถานภาพขีดความสามารถ ของกำลังรบของกองทัพเรือ ในปัจจุบันเป็นไปตามภาพ

โครงการสำคัญที่กองทัพเรือจำเป็นต้องดำเนินการเป็นลำดับแรก

50. กองทัพเรือกำหนดโครงการสำคัญ ที่มีความสำคัญเร่งด่วน ที่ต้องดำเนินการเสริมสร้างเป็นลำดับแรก เพื่อให้ได้มาซึ่งขีดความสามารถในการปฏิบัติการกิจ รองรับสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงในปัจจุบันและในอนาคต จำนวน 6 โครงการสำคัญ โดยมีงบประมาณในการดำเนินโครงการเป็นเงินทั้งสิ้น 175,236 ล้านบาท ซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการประมาณ 14 ปี ได้แก่

ลำดับ	โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)
1	โครงการจัดหาเรือฟริเกตสมรรถนะสูง จำนวน 4 ลำ	80,400
2	โครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านฝั่งทะเลอันดามัน	16,457
3	โครงการพัฒนาขีดความสามารถอากาศยานวี	25,968
4	โครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านสงครามใต้น้ำ	46,741
5	โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำสงครามที่มีเครือข่ายเป็นศูนย์กลาง	2,450
6	โครงการวิจัยและพัฒนา เพื่อการพึ่งพาตนเอง 1) โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle) 2) โครงการต้นแบบเรือผิวน้ำไร้คนขับ (Unmanned Surface Vehicle) 3) โครงการวิจัยและพัฒนาต้นแบบเรือดำน้ำขนาดเล็ก (Midget Submarine)	3,220
	รวม	175,236

หมายเหตุ 1. โครงการสำคัญจำนวน 6 รายการ เป็นโครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วน ทั้งนี้ กองทัพเรือยังมีความต้องการขีดความสามารถและอาวุธยุทโธปกรณ์อื่น ๆ ที่มีได้ระบุไว้ และอาจมีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดได้ตามสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง

2. รายละเอียดโครงการและวงเงินงบประมาณเป็นการพิจารณาเบื้องต้น โดยใช้ข้อมูลในปี พ.ศ.2566 เป็นพื้นฐานการกำหนดความต้องการและรายละเอียดโครงการ ซึ่งรายละเอียดดังกล่าว มีความจำเป็นต้องมีการทบทวนในห้วงเวลาต่าง ๆ ตามสภาพเศรษฐกิจและงบประมาณที่เปลี่ยนแปลงไปตามห้วงเวลา

3. มุ่งเน้นการดำเนินโครงการในรูปแบบนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างแบบชดเชย (Offset Policy) เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาการจัดหาจากต่างประเทศ และการพึ่งพาตนเอง

การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเรือภายในประเทศของกองทัพเรือ

51. กองทัพเรือมุ่งเน้นส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพึ่งพาตนเอง โดยที่ผ่านมากองทัพเรือได้ให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเรือภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ในการต่อเรือ ประเภทต่าง ๆ อาทิ เรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง และเรือตรวจการณ์ประเภทอื่น ๆ เรือสำรวจอุทกศาสตร์ เรือระบายพล เรือลากจูง เรือปฏิบัติการความเร็วสูง อีกทั้งสนับสนุนในการซ่อมบำรุงเรือของกองทัพเรือ โดยในอนาคต กองทัพเรือมุ่งเน้นการดำเนินโครงการจัดหาทุติยภูมิที่สำคัญ ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเรือ ภายในประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น โครงการจัดหาเรือฟริเกตสมรรถนะสูง จำนวน 4 ลำ และโครงการจัดหา เรืออเนกประสงค์ปฏิบัติการสงครามทุ่นระเบิด ซึ่งมีวงเงินรวม 82,950 ล้านบาท อีกทั้งมีแผนการจัดหา เรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง และเรือตรวจการณ์อเนกประสงค์ภายในประเทศในอนาคตอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในระยะแรกยังคงมีความจำเป็นต้องจัดหาทุติยภูมิบางส่วนที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย ยังไม่มีขีดความสามารถดำเนินการได้เอง

52. ภาคเอกชนของไทยมีขีดความสามารถในการต่อเรือ และซ่อมบำรุงเรือ ที่ผ่านมากองทัพเรือ สนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเรือภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1) บริษัท Unithai Shipyard and Engineering Limited มีขีดความสามารถในการต่อเรือขนาด 3,000 ตันกรอส และซ่อมบำรุงเรือที่มีระวางบรรทุกได้ถึง 180,000 ตัน มีอุ้งลอยขนาด 300x52 ม. และ 191x32 ม. เคยต่อเรือสำรวจอุทกศาสตร์ให้กับกองทัพเรือ

2) บริษัท Italthai Marine Limited มีขีดความสามารถในการต่อเรือขนาด 5,000 ตันกรอส และซ่อมบำรุงเรือที่มีระวางบรรทุก 3,000 ตัน มีอุ้งลอยขนาด 21.98x63x3 ม. และท่าเทียบเรือ ยาว 350 ม. เคยต่อเรือตรวจการณ์ เรือยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ และเรือลากจูงให้กับกองทัพเรือ

3) บริษัทอุ้งกรุงเทพ จำกัด มีขีดความสามารถในการต่อเรือขนาด 5,000 ตันกรอส และซ่อมบำรุงเรือที่มี ระวางบรรทุก 5,000 ตัน มีอุ้งแห่งขนาด 108 ม. และ 114 ม. เคยต่อเรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง เรือระบายพล เรืออุทกศาสตร์ เรือขนส่ง ให้กับกองทัพเรือ

4) บริษัท Asian Marine Service Public Company Limited มีขีดความสามารถในการต่อเรือ ขนาด 5,000 ตันกรอส และซ่อมบำรุงเรือที่มีระวางบรรทุก 20,000 ตัน มีอุ้งลอยขนาด 24.4 x 97.45 x 11.55 ม. และ 36.8 x 161.2 x 13.27 ม. เคยต่อเรือตรวจการณ์ เรือลากจูง ให้กับกองทัพเรือ

5) บริษัท Marsun Company Limited มีขีดความสามารถในการต่อเรือขนาด 3,500 ตันกรอส และซ่อมบำรุงเรือที่มีระวางบรรทุก 3,500 ตัน มีท่าเทียบเรือยาว 80 ม. เคยต่อเรือตรวจการณ์ เรือระบายพล และเรือปฏิบัติการความเร็วสูงให้กับกองทัพเรือ

6) บริษัท Seacrest Marine Co.,Ltd. มีขีดความสามารถในการต่อเรือขนาด 2,500 ตันกรอส มี Slipway ยาว 180 ม. และ 70 ม.

7) บริษัท Mits Decision Company Limited มีขีดความสามารถในการต่อเรือขนาด 1,000 ตันกรอส และซ่อมบำรุงเรือที่มีระวางบรรทุก 1,000 ตัน มี Slipway ยาว 180 ม.

8) บริษัท Thai International Dockyard Company Limited มีขีดความสามารถในการต่อเรือ ขนาด 2,500 ตันกรอส และซ่อมบำรุงเรือที่มีระวางบรรทุก 2,500 ตัน มี Slipway ยาว 260 ม. และ 160 ม. เคยต่อ เรือขนส่งให้กับกองทัพเรือ

53. โครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านฝั่งทะเลอันดามัน วงเงิน 16,457 ล้านบาท ซึ่งเป็นการพัฒนากำลังทางเรือ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน ฐานทัพ/ท่าเรือของกองทัพเรือฝั่งทะเลอันดามัน เพื่อรองรับสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคงในมหาสมุทรอินเดียที่เปลี่ยนแปลงไป และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ที่คาดว่าจะมีเพิ่มมากขึ้น จากการดำเนินโครงการสำคัญของรัฐบาล อาทิ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเชื่อมโยงการค้าการลงทุนของฝั่งทะเลอันดามันกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ด้วยประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ เชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยและฝั่งอันดามัน ตามโครงการสะพานเศรษฐกิจเชื่อมโยงฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย (Landbridge) ที่อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้อีกด้วย

บทสรุปสมุดปกขาวกองทัพเรือ พ.ศ.2566

กองทัพเรือจัดทำสมุดปกขาวกองทัพเรือ พ.ศ.2566 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ ตลอดจนแนวทางการเตรียมความพร้อมของกองทัพเรือ ต่อภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการภารกิจของกองทัพเรือ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม อันได้แก่ ภาคประชาชน สมาชิกรัฐสภา หน่วยงานความมั่นคง หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา รวมถึงอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย อยู่ต่อเรือ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องทางทะเล เพื่อให้เกิดการตระหนักรู้และความเข้าใจในภารกิจหน้าที่ของกองทัพเรือ จำนวน 5 ประการของกองทัพเรือ ประกอบด้วย

- 1) การพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์
- 2) การเตรียมกำลังกองทัพเรือและป้องกันราชอาณาจักร
- 3) การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
- 4) การสนับสนุนการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ
- 5) การสนับสนุนการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน

ตลอดจนเหตุผลความจำเป็นในการเสริมสร้างขีดความสามารถหลักของกองทัพเรือ จำนวน 6 ขีดความสามารถ ประกอบด้วย

- 1) ขีดความสามารถในการรับรู้ภาพสถานการณ์ในพื้นที่ปฏิบัติการ
- 2) ขีดความสามารถในการควบคุมบังคับบัญชา
- 3) ขีดความสามารถในการปฏิบัติการของเรือ เพื่อการป้องกันประเทศ
- 4) ขีดความสามารถในการปฏิบัติการของเรือ เพื่อการรักษาเส้นทางคมนาคมทางทะเล ทั้งในภาวะปกติจนถึงขั้นสถานการณ์ขัดแย้ง
- 5) ขีดความสามารถในการส่งกำลังบำรุงที่เพียงพอและสมบูรณ์ทั้งฝั่งอ่าวไทย และทะเลอันดามัน
- 6) ขีดความสามารถในการรักษากฎหมายและช่วยเหลือประชาชน

โดยมีโครงการสำคัญจำนวน 6 โครงการสำคัญ และมีงบประมาณในการดำเนินโครงการเป็นเงินทั้งสิ้น 175,236 ล้านบาท ซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการประมาณ 14 ปี ซึ่งเป็นโครงการที่มีความมุ่งหมายจะสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเรือภายในประเทศ จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการจัดหาเรือฟรีเกตสมรรถนะสูง จำนวน 4 ลำ และ 2) โครงการจัดหาเรืออเนกประสงค์ปฏิบัติการสงครามทุ่นระเบิด ซึ่งมีวงเงินรวม 82,950 ล้านบาท หรือคิดเป็น 47% ของวงเงินงบประมาณ นอกจากนี้ โครงการพัฒนาขีดความสามารถด้านฝั่งทะเลอันดามัน วงเงิน 16,457 ล้านบาท เป็นการพัฒนาส่วนสนับสนุนการปฏิบัติการทางเรือ เพื่อให้มีความเพียงพอ และสมบูรณ์รองรับความท้าทายด้านความมั่นคงในพื้นที่มหาสมุทรอินเดียและทะเลอันดามันที่เพิ่มขึ้นในทุกมิติ อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการคมนาคมขนส่งทางทะเลฝั่งทะเลอันดามัน ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ตามนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งเป็นการลดความจำเป็นในการสับเปลี่ยนกำลังทางเรือจากฝั่งอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามัน ที่ปัจจุบันกองทัพเรือต้องสับเปลี่ยนกำลังทางเรืออย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และเกิดการสึกหรอต่อยุทธโประกรณ์

สำหรับโครงการวิจัยและพัฒนา เพื่อการพึ่งพาตนเอง วงเงิน 3,220 ล้านบาท เป็นโครงการเพื่อพัฒนาต่อยอดการวิจัยและพัฒนาที่กองทัพเรือได้ดำเนินการไว้และการริเริ่มพัฒนาใหม่ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่มีความเป็นไปได้ในการวิจัยและพัฒนาเองจากความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ในลักษณะ Offset Policy โดยมีโครงการวิจัยและพัฒนา เพื่อการพึ่งพาตนเองที่เป็นโครงการสำคัญจำนวน 3 โครงการ เพื่อให้ได้ต้นแบบยุทธโประกรณ์ที่สามารถเข้าสู่สายการผลิตไว้ใช้ในราชการกองทัพเรือต่อไป ประกอบด้วย 1) โครงการวิจัยและพัฒนาอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle) 2) โครงการเรือผิวน้ำไร้คนขับ (Unmanned Surface Vehicle) และ 3) โครงการวิจัยและพัฒนาเรือดำน้ำขนาดเล็ก (Midget Submarine)

อภิธานศัพท์

- 1. การทำสงครามแบบผสมผสาน (Hybrid Warfare) :** การปฏิบัติการทางทหารแบบผสมผสานการปฏิบัติจากหลากหลายส่วนพร้อมกันหรือต่อเนื่องกัน โดยเป้าหมายโจมตีจะมีใช้เฉพาะเป้าหมายทางทหาร แต่จะมุ่งโจมตีในหลากหลายมิติ ด้วยการปฏิบัติการรบบตามแบบ การปฏิบัติการพิเศษ การโจมตีทางไซเบอร์ การปฏิบัติการนอกแบบ ด้วยกำลังจากกำลังทหาร กำลังจากภาคพลเรือน และกำลังรบอาสา
- 2. กรอบแนวคิดริเริ่มเส้นทางสายไหม (Belt and Road Initiative : BRI) :** เป็นแนวคิดและแผนการลงทุนระยะยาวด้านเศรษฐกิจของจีน โดยมีเป้าหมายคือ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเร่งความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศต่าง ๆ ตลอดแนวเส้นทางสายไหม (Silk Road) เดิม และเพิ่มเติมแนวเส้นทางใหม่เพื่อเชื่อมโยงเอเชีย ยุโรป และแอฟริกาเข้าด้วยกัน โดยทางฝั่งตะวันตกมองว่าอาจมีการดำเนินการทางทหารควบคู่ไปด้วย
- 3. การปฏิบัติการพิเศษ (Special Operation) :** เป็นการปฏิบัติการทางทหารที่ใช้ผู้ที่ได้รับการฝึกมาอย่างดี เช่น หน่วยซีล คอมมานโด เป็นต้น
- 4. การปฏิบัติการยุทธสะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibious Operations) :** เป็นการยกพลขึ้นบกบนฝั่งของดินแดนข้าศึก เพื่อส่งผ่านกำลังในการเข้ายึดดินแดนต่อไป สำหรับในดินแดนของเราจะใช้ในการขนส่งยุทโธปกรณ์และอพยพคน
- 5. การสะสมอาวุธ (Arms Race) :** เป็นการพัฒนาศักยภาพทางทหาร เพื่อปกป้องอธิปไตย และรักษาผลประโยชน์ของชาติตนเองเป็นสำคัญ ตามแนวคิดสังคมนิยม
- 6. เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone) :** มีความกว้างไม่เกิน 200 ไมล์ทะเลจากเส้นฐานซึ่งรัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยในการแสวงประโยชน์ อนุรักษ์ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ส่วนกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ เช่น การทำการประมง แทนขุดเจาะ เป็นต้น
- 7. เครื่องบินลาดตระเวนทางทะเลระยะไกล (Maritime Patrol Aircraft) :** เป็นกำลังอากาศยานที่มีขีดความสามารถในการลาดตระเวนหาข่าวได้ในระยะไกล มีระยะเวลาในการปฏิบัติการที่ยาวนาน สามารถใช้ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้
- 8. ความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security) :** สภาวะแวดล้อมทางทะเลที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางทะเลได้อย่างเสรี ปลอดภัย และเหมาะสม
- 9. งบประมาณในการบำรุงรักษายุทโธปกรณ์ของกองทัพเรือ (Maintenance Cost : M-Cost) :** ค่าบำรุงรักษาเรือ อากาศยาน และสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ในความรับผิดชอบของกองทัพเรือ
- 10. งบประมาณในการปฏิบัติการของกองทัพเรือ (Operation Cost : O-Cost) :** งบประมาณในการปฏิบัติการกิจของกองทัพเรือประจำปี เช่น ภารกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ภารกิจในรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การฝึกประจำปี เป็นต้น
- 11. งบประมาณในการลงทุน (Investment Cost : I-Cost) :** งบประมาณที่กำหนดไว้ให้จ่ายเพื่อการลงทุนและการพัฒนาหน่วย ได้แก่ การจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ และการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน
- 12. ตัวแสดงที่มีใช้รัฐ (Non-State Actors) :** องค์กรหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่ใช้รัฐ แต่มีบทบาทในเวทีระดับโลก เช่น องค์กรระหว่างประเทศ บริษัทข้ามชาติ ขบวนการก่อการร้าย (Terrorism) กลุ่มชาติพันธุ์และเชื้อชาติ และปัจเจกบุคคล เป็นต้น
- 13. ทะเลอาณาเขต (Territorial Sea) :** อาณาเขตทางทะเลของรัฐชายฝั่งที่วัดความกว้างออกจากเส้นฐานตามที่รัฐชายฝั่งกำหนดขึ้นไม่เกิน 12 ไมล์ทะเล โดยรัฐชายฝั่งมีอำนาจอธิปไตยเหนือทะเลอาณาเขตและอานาจอธิปไตยครอบคลุมไปถึงห้วงอากาศเหนือพื้นทะเลและใต้ผิวน้ำท้องทะเลของทะเลอาณาเขตนั้น ๆ

14. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566 – 2570) : เป็นแผนระยะปานกลาง 5 ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) จัดทำโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยนโยบายและแผนระดับชาติฯ ฉบับนี้มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง ตลอดจนมีการกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ภายในปี 2570 การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง โดยมุ่งขยายผลกรอบแนวความคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำแผนระดับที่ 3 โดยนำเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

15. ประชาคมอาเซียน (Association of Southeast Asia Nations : ASEAN) : เป็นความร่วมมือกันทางการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

16. แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ.2566 – 2570 : เป็นแผนระยะปานกลาง 5 ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) จัดทำโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นแผนงานและโครงการด้านการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล การเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเลแบบองค์รวม เพื่อให้สามารถรับมือและจัดการภัยคุกคามทางทะเล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

17. แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาศักยภาพของประเทศด้านความมั่นคง (พ.ศ.2566 – 2570) : เป็นแผนระดับที่ 3 จัดทำโดยกระทรวงกลาโหม เพื่อใช้เป็นกรอบหรือทิศทางในการเชื่อมโยงผลิต/โครงการตามภารกิจของกระทรวงกลาโหม ด้านการเตรียมความพร้อมและการเสริมสร้างศักยภาพของการป้องกันประเทศและความมั่นคงของชาติ เชิงยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ ภายในห้วงระยะเวลา 5 ปี ด้วยการบูรณาการความร่วมมือหรือการปฏิบัติการร่วมกับกระทรวงหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในแต่ละแนวทางการพัฒนา เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของแผนระดับที่ 2 และยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ บนความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนทุกระดับ

18. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง : เป็นแผนระยะยาว 20 ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ 2 รองรับยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) โดยมีเป้าหมายให้ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับเพิ่มขึ้น ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น โดยมีแผนย่อย คือ การรักษาความสงบภายในประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบความมั่นคงของชาติการบูรณาการร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมีใช้ภาครัฐ และ การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

19. ผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (Maritime National Interests) : ผลประโยชน์ของประเทศไทย อันพึงได้รับจากกิจกรรมทางทะเล หรือประโยชน์อื่นใดในเขตทางทะเล ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์ในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรหรือด้านสิ่งแวดล้อม

20. ภัยคุกคามรูปแบบเก่า (Traditional Threats) : เป็นภัยคุกคามที่เกิดจากการสู้รบด้วยกำลังทหารหรืออาวุธ โดยมีตัวแสดงหลักคือรัฐ

21. ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (Non-Traditional Threats) : เป็นภัยคุกคามที่ไม่ได้เกิดจากการสู้รบ โดยมีตัวแสดงหลักที่มีใช้รัฐ เช่น การกระทำอันเป็นโจรสลัดและการปล้นเรือด้วยอาวุธ การทำการประมงผิดกฎหมาย การลักลอบค้ามนุษย์ การก่อการร้ายในทะเล การลักลอบขนของผิดกฎหมาย ภัยธรรมชาติ การทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

22. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561 – 2580 (The National Strategy) : ยุทธศาสตร์ระยะยาว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของชาติ หรือกระบวนการที่มีการจัดการใช้เครื่องมือกำลังอำนาจแห่งชาติทุกด้าน เพื่อให้บรรลุผล

ประโยชน์ของชาติ สำหรับวิสัยทัศน์คือ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคม มีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

23. ยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง (Free and Open Indo-Pacific – FOIP) : เป็นยุทธศาสตร์ความมั่นคง ของสหรัฐอเมริกา โดยประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์เป็นผู้ประกาศยุทธศาสตร์ดังกล่าว เน้นการเป็นพันธมิตรยาวนานระหว่างสหรัฐกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก และยึดมั่นในการรักษาระเบียบโลก

24. รัฐชายฝั่ง (The littoral State) : รัฐที่มีพื้นที่อาณาเขตติดกับทะเล

25. เรือดำน้ำ (Submarine) : เป็นเรือรบที่สามารถปฏิบัติการใต้น้ำได้ จุดเด่นคือ สามารถซ่อนพรางได้ดี ยากต่อการตรวจจับ ปฏิบัติการได้หลากหลายภารกิจ เช่น การป้องกันประเทศ การปฏิบัติการทางรุก การลาดตระเวนหาข่าว และการปฏิบัติการพิเศษ

26. เรือตรวจการณ์ไกลฝั่ง (Offshore Patrol Vessel : OPV) : เป็นเรือที่ออกแบบมาเพื่อปฏิบัติการในทะเลลึก ไกลฝั่งออกไป โดยมีความสามารถคือ สามารถลาดตระเวนตรวจได้ระยะไกล ป้องกันภัยผิวน้ำ ป้องกันภัยทางอากาศ และปฏิบัติการร่วมกับอากาศยานได้ รวมทั้งสามารถปฏิบัติการค้นหา และช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทะเล

27. เรือฟริเกตสมรรถนะสูง (High performance Frigate) : เป็นเรือรบที่สามารถปฏิบัติการทางเรือได้ในทุกสาขาปฏิบัติการ ได้แก่ การปราบเรือดำน้ำ การต่อต้านเรือผิวน้ำ การป้องกันภัยทางอากาศให้กับกองเรือ การโจมตีที่หมายชายฝั่ง รวมทั้งปฏิบัติการสงครามอิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำอากาศยานไปกับเรือ และปฏิบัติการในลักษณะเครือข่ายร่วมกับกำลังประเภทอื่น ๆ สามารถปฏิบัติการกิจรบรวมระหว่างเหล่าทัพอื่นได้ โดยมีระบบเชื่อมโยงข้อมูลและการปฏิบัติการลักษณะเครือข่ายร่วมกับเหล่าทัพอื่นได้

28. เรือเนกประสงค์ยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ (Landing Platform Dock : LPD) : เป็นเรือที่ใช้ในการกักพลขึ้นบกเป็นหลัก โดยภายในตัวเรือจะมีอุล้อย่น้ำ พร้อมทั้งตาดฟ้าบินขนาดใหญ่ และสามารถปฏิบัติการกิจได้หลากหลาย เช่น การสนับสนุนการปฏิบัติการของเรือดำน้ำ การช่วยเหลือผู้ประสบภัย (HADR) และการอพยพคน (NEO) เป็นต้น

29. ระบบติดตามภาพสถานการณ์ทางทะเล (Maritime Domain Awareness : MDA) : เป็นระบบแสดงภาพและข้อมูลเหตุการณ์การในทะเล เพื่อช่วยให้สามารถติดตามสถานการณ์ในทะเลและสามารถสั่งการปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันเวลา

30. ระบบสื่อสารดาวเทียม (Communication Satellite) : เป็นระบบสื่อสารแบบไร้สายที่ไม่ต้องการสถานีกลางในการสื่อสารระหว่างต้นทางและปลายทาง แต่อาศัยดาวเทียมนอกโลกเป็นสื่อกลาง ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารได้ทั่วทุกมุมโลก

31. ระเบียบโลก (World Order) : รูปแบบของกฎเกณฑ์และกระบวนการที่ตัวแสดงในการเมืองโลก จัดความสัมพันธ์ระหว่างกันและจัดการกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งประกอบสร้างขึ้นจากดุลอำนาจระหว่างตัวแสดงเหล่านั้น และดุลภาพระหว่างชุดความรู้ความคิด

32. ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) : เป็นหน่วยที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทะเล ขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรี โดยประกอบด้วย กองทัพเรือ กรมเจ้าท่า กรมประมง กรมศุลกากร กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กองบังคับการตำรวจน้ำ และกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

33. สงครามไซเบอร์และศูนย์ปฏิบัติการไซเบอร์ (Cyber Warfare and Cyberspace Operation Center) : การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการทำสงคราม เช่น การโจมตีเว็บหรือบล็อกเว็บ การโฆษณาชวนเชื่อผ่าน

อินเทอร์เน็ต การเจาะข้อมูลลับโดยแฮกเกอร์ การทำลายอุปกรณ์ด้านการทหารที่ใช้คอมพิวเตอร์ควบคุมการทำงาน การโจมตีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร และการขนส่งและคมนาคม เป็นต้น

34. สงครามทุ่นระเบิด (Mine Warfare) : การใช้ทุ่นระเบิดและการต่อต้านทุ่นระเบิด จะแบ่งการปฏิบัติเป็น 2 ประเภทคือ การปฏิบัติการวางทุ่นระเบิด และ การต่อต้านทุ่นระเบิด

35. สภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง (Security Environment) : สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านความมั่นคง เช่น กระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี บทบาทของชาติมหาอำนาจและองค์การระหว่างประเทศ เป็นต้น

36. องค์กรบุคคล (Personnel) : กำลังพล บุคลากร

37. องค์กรยุทธวิธี (Tactical) : วิธีการปฏิบัติ หลักนิยม และแนวทางการปฏิบัติ เป็นต้น

38. องค์กรวัสดุ (Equipment) : อาวุธและยุทโธปกรณ์

39. อาณาเขตทางทะเล (Maritime Zone) : ใช้หลักเกณฑ์ในการกำหนดเขต คือ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 (UNCLOS 1982) แบ่งออกเป็น 6 เขต ได้แก่ น่านน้ำภายใน (Internal waters) ทะเลอาณาเขต (Territorial waters) เขตต่อเนื่อง (Contiguous zone) เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive economic zones) ไหล่ทวีป (Continental shelf) ทะเลหลวง (High seas) และบริเวณพื้นที่ (The area)

40. อาวุธนำวิถีพื้น - สู - พื้น แบบยิงจากฝั่ง (Surface to Surface Missile/Located at coast) : อาวุธปล่อยนำวิถีที่ติดตั้งบริเวณชายฝั่ง ใช้ในการต่อต้านเรือผิวน้ำที่รุกล้ำเข้ามาในเขตชายฝั่ง

41. อาวุธนำวิถีพื้น - สู - อากาศ แบบเคลื่อนที่ (Surface to Air Missile/Located in mobile vehicle) : อาวุธปล่อยนำวิถีแบบติดตั้งบนรถ ใช้ในการต่อต้านเป้าอากาศยานที่รุกล้ำเข้ามาในเขตชายฝั่ง

42. อุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในประเทศ (Domestic Industry) : เป็นอุตสาหกรรมด้านความมั่นคงของประเทศ ต่อความพร้อมรบของกองทัพในด้านยุทโธปกรณ์

สมุดปกขาวกองทัพเรือ พ.ศ.2566

กองทัพเรือ พระราชวังเดิม ถ.วังเดิม แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ 10600. 0-2475-4439